

**Föräldrarnas erfarenheter av
deltagandet i barnskyddets referensstödsgrupp
Voimapiiri
En kvalitativ studie**

Nicklas Edberg

EXAMENSARBETE	
Arcada	
Utbildningsprogram:	Det sociala området
Identifikationsnummer:	5930
Författare:	Nicklas Edberg
Arbetets namn:	Föräldrarnas erfarenheter av deltagandet i barnskyddets referensstödsgrupp Voimapiiri – En kvalitativ studie
Handledare (Arcada):	Arla Cederberg
Uppdragsgivare:	Borgå stad
<p>Sammandrag:</p> <p>Detta examensarbete undersöker föräldrarnas erfarenheter av deltagande i referensstödsgruppen Voimapiiri. Voimapiiri är tillför familjer inom barnskyddets öppna vård inom Borgå stad. Syftet med referensstödsgruppen är att hjälpa och stärka föräldrarnas funktionsförmåga i det dagliga livet och fungera som en resursgrupp. Studien efterlyser positiva samt negativa erfarenheter gällande gruppverksamheten med hjälp av studiens frågeställning. Frågeställningen behandlar hurdana positiva och negativa erfarenheter föräldrarna har angående delaktighet, referensstöd och empowerment i gruppverksamhet. Studien är utförd för att få fram deltagande föräldrarnas upplevelser av Voimapiiri. Bakgrunden fokuserar sig på att tydliggöra barnskyddets öppna vårds betydelse i Finland och Borgå. Referensstöd är att skapa gemenskap och delaktighet och tillsammans ge stöd åt andra som är i en liknande situation. Erfarenhetsexperter används inom referensstödsgruppen Voimapiiri som handledare. Erfarenhetsexpert har förstahands erfarenhet själv av ett problem. Studien utesluter erfarenhetsexperternas erfarenheter. Studiens teoretiska referensram baserar sig på socialpedagogik, gruppverksamhet, brukarmakt, delaktighet samt empowerment som fungerar som en grund för resultat samt analys. Studien utfördes genom att intervjua två stycken föräldrar som deltagit i referensstödsgruppen Voimapiiri. Intervjuerna har varit personliga intervjuer och intervjuguide har används som stöd under intervjuerna. Resultatet har analyserats med hjälp av innehållsanalys och resultatet har jämförts med hjälp av tidigare forskning samt teoretiska referensramen. Resultatet av studien är i överlag positiv. Erfarenheterna av referensstödsgruppen Voimapiiri är positiva och visar att denna typ av verksamhet har effekt. Negativa erfarenheterna var av mindre slag men fungerar som stöd för fortsatt verksamhet och fungera som förbättringsförslag för Borgå stad samt framtida Voimapiiri-grupper. Studiens uppdragsgivare är Borgå stad.</p>	
Nyckelord:	Referensstöd, gruppverksamhet, delaktighet, empowerment, barnskydd, öppna vård, samhörighet
Sidantal:	59
Språk:	Svenska
Datum för godkännande:	

DEGREE THESIS	
Arcada	
Degree Programme:	Social service
Identification number:	5930
Author:	
Title:	Parents experiences about a child welfare peer support group called "Voimapiiri " - A qualitative study
Supervisor (Arcada):	Arla Cederberg
Commissioned by:	Porvoo city
<p>Abstract:</p> <p>This thesis purpose is to find out parents experiences about a peer support group called Voimapiiri which is based in Porvoo city. It is based in the child welfares open care in Porvoo city. The aim is to find out parents positive and negative experiences about group activity, and the research question is what kind of positive and negative experiences does participative parents have about participation, peer support and empowerment in group activity. The focus is on the parents experiences. The background takes up the open care in Finland and Porvoo city, and clarifies the purpose of it. Open cares function is to support and to strengthen parents and caregivers everyday life. Peer support is for creating participation and community and together in a group give support to others who are in a same situation. Voimapiiri is using peer mentors as supervisions in the group, peer mentors has same kind of experience about a problem in their life that they have gone through, and have the ability to help and share their experience. Theoretical focus in this study is on social pedagogy, group activity, participation and empowerment. A qualitative method was used in this study and by using personal and semi structured interviews the result of this study could be presented. The results were compared with the theory and previous research. The result of the study is showing that activity like Voimapiiri has positive effects for the parents who have participate in the peer support group. The result also brought up some negative experiences which can help Porvoo city in the future groups of Voimapiiri and can improve the use of the group. The study was commissioned by Porvoo city.</p>	
Keywords:	Peer support, group activity, participation, empowerment, child welfare, open care, belonging, social pedagogy
Number of pages:	59
Language:	Swedish
Date of acceptance:	

INNEHÅLL

1	Inledning.....	6
1.1	Avgränsning.....	7
2	Bakgrund.....	7
2.1	Barnskyddets öppna vård i Finland och Borgå	7
2.2	Referensstöd	9
2.3	Erfarenhetsexperter.....	12
3	Syfte och frågeställning	13
4	Erfarenheter av referensstöd inom gruppverksamhet	13
4.1	Sammanfattning	17
5	Gruppverksamhet med socialpedagogiskt syfte.....	17
5.1	Socialpedagogik	17
5.2	Gruppverksamhet.....	20
5.3	Brukarmakt	21
5.4	Empowerment	23
5.5	Delaktighet.....	24
5.6	Sammanfattning	25
6	Metod.....	26
6.1	Beskrivning av referensstödsgruppen Voimapiiri	26
6.2	Datainsamling.....	27
6.3	Analys av material	28
6.4	Etiska överväganden	30
6.5	Genomförandet av studien	31
7	Resultatredovisning	32
7.1	Deltagarnas förväntningar	32
7.2	Deltagarnas positiva erfarenheter	34
7.3	Deltagarnas negativa erfarenheter samt förbättringsförslag	39
7.4	Sammanfattning av resultat.....	42
8	Analys.....	44
8.1	Deltagarnas positiva erfarenheter	44
8.1.1	<i>Delaktighet</i>	44
8.1.2	<i>Referensstöd</i>	45
8.1.3	<i>Empowerment</i>	46

8.2	Deltagarnas negativa erfarenheter	47
9	Diskussion	48
9.1	Resultatdiskussion.....	48
9.2	Metoddiskussion.....	50
Källor	52
Bilagor	57

1 INLEDNING

Studiens tyngdpunkt fokuserar sig på att klargöra användandet av verksamhet som referensstödsgrupper inom barnskyddets öppna vård. Effekten av den i både positiv samt negativ bemärkelse för deltagande föräldrar. Fokus ligger på deltagande föräldrars erfarenheter gällande referensstödsgruppen Voimapiiri. Referensstöd är någonting som har fokus i att ge och få stöd av andra som är i en liknande situation. Öppna vården i Finland är skyldig att erbjuda stödåtgärder som främjar familjens välmående. Öppna vårdens stödåtgärder är någonting som man förverkligar tillsammans med t.ex. socialarbetaren och familjen. Borgå stad erbjuder denna typ av verksamhet. Det handlar rättare sagt om Borgå stads barnskydd och öppna vårdens familjetjänster som ordnar verksamheten och är uppdragsgivare för denna studie.

Jag har valt detta ämne för att jag anser att verksamhet som referensstödsgrupper inom barnskyddstjänster är viktigt. Att få fram verksamhet som referensstödsgrupper och upplysa om den har en positiv eller negativ effekt. Det kan vara betydande för kommuner och andra som erbjuder sociala tjänster. Att tillsammans med andra som är i liknande situationer diskutera och lösa problem och kunna överkomma problem i livet är betydelsefull information. Referensstöd ses i överlag som en positiv form av verksamhet vilket studiens tidigare forskning lyfter fram (Laitila-Häggman & Pietilä 2009, Berrick et al., 2010, Day et al., 2014, Botha et al., 2014, Duong et al., 2015). Studien har som syfte att undersöka positiva samt negativa erfarenheter av Voimapiiri. Borgå stad vill genom denna studie få fram erfarenheter gällande denna verksamhet. Information gällande Voimapiiri och svar på studiens syfte och frågeställning är inskött genom personliga intervjuer med två respondenter som deltagit i referensstödsgruppen Voimapiiri.

1.1 Avgränsning

I detta arbete ligger fokus på föräldrarnas erfarenheter gällande Voimapiiri-verksamheten. Studien behandlar inte erfarenhetsexperternas erfarenheter, utan fokuserar sig på ett deltagande föräldraperspektiv, trots att erfarenhetsexperternas uppgift och inverkan är avsevärt stor i själva gruppen. För att få bättre uppfattning på vad verksamheten har för betydelse för deltagande föräldrar, exkluderas erfarenhetsexperterna från studien. Detta också för att studien inte skall bli för bred och för att resultatet skall vara tydligare för läsaren genom att fokusera tydligt på föräldrarna. Studien äger rum i Finland och baserar sig på verksamheten som har drivits i staden Borgå. Har intervjuat två personer som har deltagit i Voimapiiri verksamheten.

2 BAKGRUND

I det följande behandlas vad öppna vården inom barnskyddet har för uppgift i Finland och Borgå stad. Jag kommer också ta fram viktiga aspekter gällande erfarenhetsexperter och referensstöd och klargöra vad menas med dem. Voimapiiri är en del av Borgå stads barnskydds öppna vårds tjänster.

2.1 Barnskyddets öppna vård i Finland och Borgå

Under år 2015 var 1,4 % av barn och unga (0-20 åringar) placerade utanför hemmet i Finland. Vi talar om kort och långtids placeringar. Inom öppna vården 2015 var 73 872 barn och unga som klienter, 28 % av dessa var nya under år 2015. När man ser på statistik från åren 2013 – 2015 (se tabell 1), så ser det ut som att antalet klienter inom barnskyddets öppna vård i Finland har minskat till år 2015, inom öppna vården i Finland. Det går ändå inte direkt att jämföra antalen. Socialvårdslagen ändrades 1.4.2015, och i och med det så ändrades definitionen av att bli klient inom barnskyddets öppna vård. Därmed går det inte direkt att jämföra år 2014 med år 2015. I Borgå är antalet klienter högre år 2015, en vad föregående år (2014). (Kuoppala & Säkkinen 2016, s. 1).

Tabell 1. Antal klienter (0-20 åringar) inom öppna vården i Finland och Borgå.

2013 (Öppna vården)	2014 (Öppna vården)	2015 (Öppna vården)
<ul style="list-style-type: none"> • Finland • 88 795 	<ul style="list-style-type: none"> • Finland • 90 269 	<ul style="list-style-type: none"> • Finland • 73 872
<ul style="list-style-type: none"> • Borgå • 764 	<ul style="list-style-type: none"> • Borgå • 754 	<ul style="list-style-type: none"> • Borgå • 795

(Källa: Sotkanet 2017)

Öppna vårdens stödåtgärder är till för att främja och stöda barnets positiva utveckling. Stöda och förstärka vårdnadshavarens, föräldrarnas och alla som ingår i barnets vårdnad och uppväxt till en bättre uppfostringsförmåga och miljö. Alla öppna vårdens stödåtgärder förverkligas tillsammans med dem som ansvarar för barnets uppväxt (föräldrar, socialarbetare, skolan, vårdnadshavare etc.). Stödåtgärderna är alla oftast frivilliga och det krävs att t.ex. föräldern själv vill få den stöd som erbjuds. Ofta ordnas öppna vårdens tjänster för att stöda föräldrarna och försöka lösa deras problem och på så vis främja till bättre föräldraskap. (Räty 2015, s. 311-314). Borgå stads socialarbete för barnfamiljer erbjuder tjänster för öppna vårdens klienter. Borgå stad erbjuder hjälp för familjer, barn och unga när det känns som att man inte på egen hand klarar av att hantera situationen i livet. Problem som uppstår kartläggs tillsammans med socialarbetarna för barnfamiljer. Det handlar om allt från kris inom familjen, psykiska hälsan, missbruksproblem, våld i familjen etc. Om dessa tjänster inte är tillräckliga, så erbjuder Borgå andra kommunala tjänster för familjer och till närstående. (Borgå stad 2017, barnskydd).

En typ av stödverksamhet inom öppna vården kan vara referensstödsgrupper som erbjuds för föräldrarna som t.ex. Voimapiiri. Stödtjänster är något som enligt lagen hör till kommunens uppgifter. I socialvårdslagen (2014, § 15) står det att socialt arbete inriktar sig på klient – och professionellt arbete där det skapas en helhet för socialt stöd och service som bemöter individens, familjens eller gemenskapens behov. Sociala arbetets syfte är att stödja och skapa förändring tillsammans med individen, familjen och gemenskapen och på så vis minska svårigheterna i olika livssituationer. Stärka individens och familjens egen funktionsförmåga igenom att öka deras delaktighet och stödja gemenskapens sociala integration. Med social handledning syftar man på rådgivning, handledning och stöd för

individer, familjer och gemenskaper med hjälp av att använda sig av service och anpassa olika stödformer. Målet är att främja individens och familjens välfärd och delaktighet genom att bygga upp deras livskompetens och funktionsförmåga. (Socialvårdslagen 2014, § 16). I socialvårdslagens paragraf 17, tar lagen upp social rehabilitering och där tar man upp gruppverksamhet som en form av rehabiliteringsmöjlighet. I barnskyddslagens nämns det också att referensgruppsverksamhet är en av öppna vårdens stödåtgärder vid behov (Barnskyddslagen 2007, § 36).

2.2 Referensstöd

Det finns olika benämningar för grupper, när man talar om referensstöd. Man använder sig oftast av ”referensgrupp” eller ”referensstödsgrupp”. Bakom liggande syftet med dessa grupper är att skapa gemenskap och delaktighet och tillsammans ge stöd åt andra som är i en liknande situation. Referensstödsgrupper är någonting som är menade för personer i någon typ av kris. Alla inblandade i referensstödsgruppen går igenom en liknande typ av kris. Grupperna är oftast slutna och nya medlemmar kommer inte med under processen. En gemensam nämnare med grupperna är att de har en tydlig början och ett tydligt slut. Medan referensgrupp kan vara en grupp som kan vara till exempel en hobbyverksamhet eller andra typer av klubbar. Referensgrupper är mera öppna och man kan komma och gå i dem lite hur man vill. Därför används det ord som referensstödsgrupp i denna studie för att det stöder mitt arbete bättre. (Laimio & Karnell 2010, s.12, Nylund 2005, s.199 & Mikkonen 2011, s.209). I denna studie används genomgående begreppet referensstödsgrupp.

När man tänker på referensstödsgrupper och vad som görs i dem, så tänker man eventuellt på att få tala om sin situation med personer som går igenom en liknande livssituation som man själv gör. Det kan vara guld värt för en människa. Man får lära sig av andra och man får lyssna och dela med sig om sin egen situation och se att man kanske inte är ensam med sina problem. Att delta i en referensstödsgrupp kräver förstås mod av föräldern, det är ingen lätt sak att tala om sin situation med totalt främmande människor. Det ger oftast så mycket att det lönar sig ordna verksamhet av denna typ. Därför är det viktigt att utveckla denna typ av verksamhet som har en positiv effekt. (Kujala 2015, s.20). Inom barnskyddets öppna vård kan man som sagt ordna olika stödåtgärder eller tjänster för att

stöda barnet och familjen. Kommuner har ofta skyldighet att ordna dessa enligt familjens behov och kommunens resurser. Enligt barnskyddslagen (417/2007 § 36) ska kommunen kunna erbjuda en viss mängd tjänster och stödåtgärder och en av dem kan vara t.ex. referensstödsverksamhet. (Taskinen 2007, s.43).

Vad betyder referensstöd egentligen? Det finns flera olika definitioner när man talar om begreppet referensstöd. Referensstöd grundar på egna erfarenheter av något problem eller motgångar i livet. Inom gruppen är alla i liknande livssituation och man är där för att hjälpa och stöda andra för att själv också bli bemött av stöd och hjälp av gruppen. Man talar också mycket om empowerment och förändringsprocessen som sker i gruppen och som hjälper individen att hitta och känna igen sina svagheter, resurser och styrkor i livet. Individen lär sig att ta ansvar över sitt eget liv. Det är viktigt att det finns en anda av respekt i gruppen för att effekten och nyttan av gruppstödet skall vara maximal. Viljan skall finnas bland alla deltagare att frivilligt dela med sig av sina erfarenheter. Det finns olika typer av referensstöd och en av dem är gruppverksamhet var det finns med professionella handledare och frivilliga som t.ex. erfarenhetsexperter som fått en utbildning till det. Med hjälp av referensstöd i grupper får människan upplevelsen att man inte är ensam, att det finns andra som har likadana upplevelser som en själv. Man får nya perspektiv och hjälpmedel av andra för att människor är i olika skeden av processen. Därför kan man dela med sig av sina erfarenheter och få tips längs vägen som hjälper individen att gå vidare i vardagen. Via referensstöd så får man innehåll i sitt liv och känslan av gemenskap och nya vänner.(THL 2015).

Enligt Raitanen (2008, s.169-171) är referensstödsgrupperna en plats för coping, en plats där man får styrka att orka i vardagen. Det är möjligt att tala om svåra saker för andra och berätta om dem inom gruppen, för att gruppen oftast styrs av olika regler och tystnadsplikt. Man kan vara säker på att omgivningen är en säker plats att dela med sig och att man kan ha förtroende inom gruppen. Man kommer överens oftast i början om regler gällande gruppen. Respekt för andra och deras åsikter är viktigt. Man talar ofta om saker inom gruppen som man inte kan tala någon annanstans. Man har möjlighet att tala om saker gällande sitt barn, föräldraskap och andra stödnätverk som t.ex. socialarbetare och skolan. Det är ju förstås frivilligt att dela med sig i gruppen och varje individ bestämmer hur mycket man delar med sig och vad.

Raitanen (2008, s.169-171) fortsätter med att när man delar med sig och är öppen så kan det uppmuntra andra att också göra det. Verksamheten grundar sig på växelverkan mellan människorna och att åstadkomma en grupp med öppenhet och bra växelverkan, behövs det stöd av handledarna i början. Gruppen kan vara en plats där deltagarna första gången talar ut om sina erfarenheter och känslor och det kan kännas som en lättnad. I synnerhet eftersom ingen är där för att döma eller kräva någonting av en. Referensstödgruppen ses också som en bra plats att tala om ärenden gällande sitt eget barn och allting kring det sociala arbetet. Man får nyttig information av andra som gått igenom samma situation och får veta hur allting fungerar inom det sociala arbetet och barnskyddets öppna vård t.ex. Positiv respons är någonting som förekommer ofta när man undersöker referensstödsgupper och deras verksamhet. Deltagarna är oftast glada över att de gick med i gruppen. Att vi alla människor är olika kan också vara ett problem inom gruppen. Raitanen (2008, s.169-171) menar att det finns olika typer av människor. Det finns dem som vill tala och ta utrymme och det finns dem som tycker om att vara kritiska och det finns dem som vill vara rolig m.fl. Därför är det viktigt att få växelverkan och gruppdynamiken direkt i början att fungera och skapa den där respekten och ge utrymme för varje individ.

Mehtola (2012, s.7) anser att när människan hamnar i en krissituation och får uppleva referensstöd av andra är det en bärande kraft i förändringsprocessen. Social delaktighet producerar välmående och hälsa för människan, för att delaktigheten skapar meningsfullhet i livet. Ensam finns det ingen delaktighet. Med hjälp av att vara delaktig i en grupp får människan känslan av att man är viktig för gruppen och ens tankar är värdefulla för gruppen. Denna typ av känsla bidrar till empowerment och skapar en kraftfrigörelse inom människan. Delaktighet är en motståndskraft emot marginalisering och isolering. Referensstödsgupper möjliggör känslan av delaktighet som har försvunnit från livet på grund av en kris.

2.3 Erfarenhetsexperter

Verksamheten kring erfarenhetsexperter är någonting som har utvecklats under 2000-talet. Erfarenhetsexpert är någon som har förstahands erfarenhet själv av någonting och därför kan hjälpa någon som är samma i situation man själv någon gång varit. Det kan vara t.ex. alkoholmissbruk, skilsmässa, psykisk ohälsa och med hjälp av sin erfarenhet kan man hjälpa personer i behov av hjälp. Man ser en stor nytta av att ha erfarenhetsexpert inom det sociala arbetet. Professionella kan ha nytta av erfarenhetsexpertens expertis gällande något problem. Ett väl fungerande arbete mellan den professionella och erfarenhetsexperten gynnar alla som ingår i förändringsprocessen. Man kan utveckla sin verksamhet med hjälp av erfarenhetsexperterna genom att skapa en lågröskel för personer att ta emot hjälp. När man vet att någon har gått igenom samma problem som en själv har, så går man kanske lättare med i en verksamhet. Erfarenhetsexperter går igenom en utbildning för att ha möjlighet att fungera som det, det går inte bara att bli det. Det handlar om att ha personlig erfarenhet gällande ett problem eller kris i livet. Men man måste också ha förmågan av att kunna reflektera över sina egna problem, och ha kompetens av att kunna förmedla den expertis man har framåt till den som behöver det. Därför är det viktigt att genom utbildning och träning gå igenom noggrant dessa saker. Att lära sig att hantera sina egna känslor och vad man själv gått igenom till en resurs för andra. Användning av erfarenhetsexperter inom det sociala arbetet har visat sig främja välmående hos deltagare. (Rissanen 2015, s.239-242).

I Finland har det sedan långt tillbaka fungerat olika grupper som erbjuder referensstöd som t.ex. AA-gruppen och andra grupper för psykisk ohälsa etc. Erfarenhetsexperter är det nyaste som stutsar fram i dagens läge och man har börjat utveckla verksamheten med fart på den offentliga sektorn. Det har nästan bara kommit bra feedback gällande erfarenhetsexpertens verksamhet från den offentliga social- och hälsovårdstjänsterna. Man har lyckats få nya verktyg och nya sätt att se och förstå saker inom rehabiliteringsprocesser och höra hur bra tjänsterna fungerar. Erfarenhetsexperter kan fungera i många olika roller. En roll kan vara t.ex. att fungera som en grupphandledare. Man arbetar då oftast tillsammans med en professionell och då leder man och handleder grupper tillsammans. Som tidigare nämnt så hör det till att grupphandledaren delar med sig om sin egen berättelse i gruppen, allt från början av när man eventuellt insjuknar i alkoholism tills man blivit fri

från det. Planering av verksamhet är också en del av handledarens uppgift. Man arbetar ofta sida vid sida med professionella som kan fungera vid sidan som konsulter eller hjälpa till vid svåra gruppsituationer. (Hietala & Rissanen 2015, s.7, 25).

3 SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNING

Syfte med mitt examensarbete är att få fram föräldrarnas erfarenheter av deltagandet i referensstödsgruppen Voimapiiri.

Frågeställning:

- Hurdana positiva och negativa erfarenheter har föräldrarna angående delaktighet, referensstöd och empowerment av referensstödsgruppverksamhet?

4 ERFARENHETER AV REFERENSSTÖD INOM GRUPPVERKSAMHET

I detta kapitel behandlas studiens tidigare forskning. Tidigare forskningen tar upp tidigare erfarenheter gällande användning av referensstöd inom olika gruppverksamheter. Jag har hittat fem vetenskapliga forskningar gällande verksamhet som använder sig av referensstöd, erfarenhetsexperter inom gruppverksamhet för föräldrar av olika syften. Vetenskapliga forskningarna behandlar föräldrar, referensstöd, barnskyddsklienter och erfarenhetsexperter och tar fram deltagande föräldrarnas erfarenheter av verksamheten.

Forskningen "Preventive psychosocietal support groups: parents' criteria for good quality" skriven av Arja Häggman-Laitila och Anna-Maija Pietilä och den är publicerad år 2009 i Finland. Syfte med forskningen var att försöka producera fram nya och bra koncept för familjer som är i behov av olika slags stödgrupper. Forskningsfrågan var att få fram vad föräldrarna tycker och deras erfarenheter gällande verksamheten och vad som var bra. Undersökningarna internationellt visade att familjerna är i behov av verksamhet som stödgrupper och referensstödsgrupper och det behövs mera. Familjerna tyckte att de fick stöd i grupperna från två olika håll, från professionella och andra deltagare vilket var en bra sak. Man åstadkom tillit, öppenhet, positiv atmosfär, gemenskap och referensstöd

i gruppen. Familjerna upplevde också att diskussionen i gruppen inte var så styrd av professionella utan mera normal. Resultat visade sig därför vara positiva. Diskussionen i gruppen hjälpte till att utvidga egna perspektiv eller öppnade för nya synvinklar att se på saker. Diskussionen hjälpte till att skaffa ny kunskap. Gruppen gav möjlighet till ömsesidig kommunikation mellan deltagarna, och denna typ av interaktion förbättrade gruppens samhörighet. Att möta människor som man aldrig för har träffat och märka att de är så tillmötesgående att det är lättare att tala om svåra saker till totalt främmande människor.

Gruppmedlemmarna ville inte, eller vågade inte tala om sina svårigheter till sina vänner. Att möta människor som man aldrig för har träffat och märka att de är så tillmötesgående, och hen märker att det är lättare att tala om svåra saker till totalt främmande människor en till t.ex. sin egen vän. Positiva gruppandan ledde till en allt djupare interaktion och uppmuntrade deltagarna att uttrycka sina känslor och åsikter. Atmosfären var positivt igenom tillit mot varandra och erkännande. Det togs också upp att direkt efter första mötet, så tänkte en av medlemmarna att hen avbokar allting annat som är på gång i livet för att kunna delta i gruppen vilket är positivt. Enligt föräldrarna var gruppstorleken på 4-7 personer tillräcklig. Men en sak som lyftes fram som mera viktigt var att alla hade möjligheten till att bli hörda och ha möjlighet till att delta i diskussionen och på sätt bidra till gruppen. Man kom fram till resultaten genom gruppintervjuer vilka genomfördes direkt efter sista sessionen, och det var sammanlagt 38 intervjuer och de videoinspelades. Metoden var kvalitativ analys.

Forskningen ”I am the face of success: peer mentors in child welfare” skriven av Jill D. Berrick et al., är gjord i USA och den publicerades år 2010. Syfte med forskningen var att få in mera stödverksamhet till för föräldrar vars barn har blivit klienter inom barnskyddet. Att man skulle få en mentor eller slippa med i en stödgrupp där dem som drar gruppen är själva gamla klienter inom barnskyddet, och som fungerar som erfarenhetsexpert. Detta skulle dra ner tröskeln för att lättare få med deltagare i gruppen. Det ansågs också vara betydande i gruppen att erfarenhetsexperterna hjälpte föräldrarna att hitta deras egen värde igen och hjälpa dem att uppnå utsatta mål i livet. Föräldrarna inom fokus grupperna lyfte fram speciellt det att erfarenhetsexperterna hade kompetens att hjälpa dem för att de har själva varit i liknande situationer. Föräldrarna hade också tillit för erfarenhetsexperterna, eller den uppkom i och med att de har liknande erfarenheter och att de har gått igenom samma sak. Föräldrarna hade identifierat en kultur av empowerment som

kan leda till framgång i livet. Man har använt sig av teori gällande coping-metoder som inkluderar återskapande av sin identitet och uppfattningar om sitt egenvärde och empowerment. Något som uppskattades av föräldrarna var delad erfarenhet, kommunikation och stöd. Överlag så var erfarenheterna positiva ur deltagande föräldrars perspektiv. Det var en kvalitativ studie och föräldrarna var i fokus, grupperna intervjuades och erfarenhetsexperterna intervjuades, efter att dem arbetat ihop. Både föräldrarna och erfarenhetsexperterna uppskattade det att man kunde dela erfarenheter med varandra och att kunna kommunicera och få stöd av andra som gått igenom samma sak. Att inkludera dessa stödgrupper eller mentorer i barnskydds arbete ses som någonting som skulle kunna förändra hela yrkesområdet.

Forskningen ”From parent to ‘peer facilitator’: a qualitative study of a peer-led parenting programme” skriven av C. Day et al., från England och den är publicerad år 2014. Syfte med forskningen var att hur föräldrar fungerar som diskussionsledare eller ledare i en grupp. Empowering var ett tema och handlade om att stärka föräldrarna i det dagliga livet. Deltagare i grupperna upplevde att gemensamma erfarenheter hade stor värde för föräldraskapet och andra sociala förhållanden. Metoden var en kvalitativ intervjustudie och semi-strukturerad intervju användes och det var 14 ”peer facilitators” alltså grupp eller diskussionsledare. Resultatet blev att dem som var med i dessa grupper och fungerade som diskussionsledare hade nytta av det. Det hade påverkat positivt familjen, självförtroendet och deras sociala status. Dem som deltog i träningen tyckte den var svår och krävande och man tycker att fortsatta studier kring ämnet behövs.

Forskningen ”Ryhmävertaistuki ja sen seuraukset – vanhemprien kokemukset lapsen kuoleman jälkeen” skriven av Elina Botha et al., publicerad i Finland år 2014. Syftet med forskningen var att få fram föräldrarnas erfarenheter av referensstödsgruppens inverkan på deras liv efter att deras barn hade mista livet. Forskningsmaterialet samlades ihop under fyra familjeveckoslut ordnats av KÄPY ry, som är en organisation för barndödsfamiljer. Forskningsmaterialet innehåller 69 svar av föräldrarna och materialet analyserades empiriskt och med hjälp av innehållsanalys. Familjerna upplevde referensstöd som att man kunde stanna stilla efter att man mistat sitt barn, att gemenskapen var en rikedom, och att man var likgiltig i samspel med andra och var en av gruppen. Familjerna fick en möjlighet att sörja och tala om sina känslor för andra i samma situation och bearbeta det

hemska som de gått igenom med hjälp av andra familjers stöd. Referensstödsgruppen gav möjligheter att tala ut saker man upplevde som svårt hemma eller i vardagen. Samhörighet, att ge och få stöd, känslan av bli hörd och förstådd är saker som gynnar gemenskapen inom referensstöd och ansågs viktigt. Det upplevdes att glädje, empowerment och att få nya vänner och känslan av lättnad var referensstödsgruppens förtjänst. Deltagande föräldrar upplevde också att referensstöd bidrog till att man gick in i sig själv och ökade egen självakttagelse. Att tänka likadant som någon som gått igenom samma sak, att dela erfarenheter och förstå andra föräldrar som gått igenom samma sak var någonting som överraskade med sin kraft. Känslan efteråt var att man kommit framåt med hela familjen i processen och alla i familjen kände att det hade effekt. Samhörigheten hade hjälpt. Negativa aspekter som upplevde var att föräldrar kände att deras erfarenhet inte var tillräckligt jämfört med den andres. Vissa föräldrar hade mistat sitt barn före födseln och den andre hade levt längre tillsammans med sitt barn och man kände av att inte kunna dela samma erfarenhet. Flera föräldrar kände sig också trötta efter veckoslutet tillsammans. Undersökningen ökar information om att referensstöd har en positiv inverkan på hela familjen efter traumatiska händelser.

Forskningen ”Peer mentoring in Child Welfare: A Motivational framework” skriven av Thuan Duong et al., är gjord i USA och den kom ut år 2015. Forskningen handlar om ett program som kallas för ”Parent Mentoring Program (PMP)”, den är tillför föräldrar vars barn har hamnat inom barnskyddet och dem själv har någon form av missbruks problem. Föräldrarna får egna mentorer och mentorerna själva är tidigare klienter inom barnskyddet och har minst 3 års erfarenhet av återhämtning inom missbruk och barnskydds ärenden. Föräldrarna upplevde det som viktigt att deras mentor, som hjälpte dem, hade tidigare erfarenheter och upplevde referensstöd igenom det. Det upplevdes också att igenom denna typ av verksamhet så såg man på saker och ting ur olika perspektiv. Igenom att få en egen mentor och gå igenom svåra saker så uppnådde föräldrarna att man skapat mera positiv syn på sig själv och trodde mera på sig själv gällande sitt barns barnskyddsärenden. En av föräldrarna berättade att hen upplevde att man inte var ensam och inte den ända personen men likadana problem. Föräldrarna upplevde det som positivt att de fick besluta över saker som hjälpte den framåt, de fick möjlighet till brukarmakt gällande sina egna ärenden. En annan förälder berättade hur känslan av att vara äkta och accepterad ledde till känslan av empowerment. Föräldrarna får denna service inom barnskyddet upp till

570 dagar. PMP stödverksamheten är alltså inriktad åt föräldrar. Metoden som användes var intervju. Två olika grupper och personerna som var med var där frivilligt. Alla som var involverade hade jobbat inom programmet i över 3 månader. Nästan alla föräldrar var nöjda med programmet, men det fanns en liten del som inte var det.

4.1 Sammanfattning

Tidigare forskningen kan sammanfattningsvis ses som positiv. Utvalda forskningar tar upp att användning av referensstödsgrupper ger mycket positivt åt deltagande människor. Forskningarna är också från olika delar av världen och visar med ett brett perspektiv att verksamhet som referensstödsgrupper är nödvändiga och har effekt. Tidigare forskningen tar väldigt lite upp negativa erfarenheter gällande verksamheterna. Forskningarna lyfte fram viktiga känslor som samhörighet, förståelse, referensstöd, stöd, delaktighet, empowerment, delad erfarenhet och samma livssituation.

5 GRUPPVERKSAMHET MED SOCIALPEDAGOGISKT SYFTE

I detta kapitel redogörs utvald teori. Kapitlet börjar med socialpedagogik vilket är ett övergripande tema för min teori. I kapitlet behandlas även gruppverksamhet, brukarmakt, delaktighet och empowerment.

5.1 Socialpedagogik

Socialpedagogiken är ett viktigt tema för min studie. Socialpedagogiken grundar sig på att skapa förutsättningar för varje människa att vara delaktiga i vårt samhälle.

När man tänker socialpedagogiskt eller strävar efter att se saker och ting genom socialpedagogiska ögon betyder det man kunna inkludera varje individ i samhället, oavsett från individens behov, livsstil eller funktionsnedsättning. Enligt Madsen (2006, s.7-12, 80-84) sätts människor som är utanför samhällets normer eller det som betraktas normalt, sätts oftast i grupper som de marginaliserade, dem som är socialt exkluderade, utstötta eller utsatta från samhället. När man är innanför och uppnår samhällets normer så kallas man för normal, men att hamna utanför är inte önskvärt och ses som någonting onaturligt.

Socialpedagogiken har kommit till att existera på grund av att det ständigt i samhället växer fram nya individer och grupper som inte integrerar i samhället på ett önskvärt sätt. Man försöker alltså lösa dessa problem med hjälp av socialpedagogik genom att skapa och återskapa sociala relationerna mellan samhälle och individerna där var konflikterna sker. Socialpedagogikens största utmaning är att skapa förutsättningar för individer att kunna vara socialt deltagande i samhället. När man talar om det moderna samhället som vi lever i, så talar man om någonting som kallas för det funktionella differentierade samhället som står för olika delsystem vi lever i. Vi är alla inkluderade i flera delsystem men samtidigt är vi exkluderade ifrån andra. Olika delsystem kan t.ex. vara rättssystemet, ekonomin, familjen, vetenskap, social och hälsovården, skolan, religion och arbetsmarknaden. Det skapas hela tiden nya system för att lösa de problem som finns i samhället. Det leder till det att system som skapas för att gynna social inklusion leder samtidigt till social exklusion. Enligt Hämäläinen (2012, s.12) tar socialpedagogiken itu med en bred grupp av sociala och psykosociala problem i teorin och i praktiken och har som uppgift att lösa dem eller arbeta förebyggande med dem. Det behövs mycket olika professionella som har hög kompetens gällande olika sociala problem som t.ex. missbruk, integrationsproblem bland invandrare, våld bland unga, mental ohälsa, långtids arbetslösa för att kunna lösa problemen. Det behövs flera olika metoder i arbetet vilka man skall kunna specificera till olika problem områden. Metodologiskt baserar sig socialpedagogiken på läran om människans natur där man ser människan som en aktiv och kreativ varelse som har kompetens att kunna sköta sig själv.

Cederlund & Berglund (2014, s.87-94) berättar att tillämpning av socialpedagogik är kopplat till förändringar i människors liv, ett verktyg för det. Förändringarna kan handla om någonting som hen önskar sig eller tvärtom. Det kan också vara någonting som omgivning eller samhället framtvingar. Socialpedagogikens uppgift är att hjälpa hen att hitta sin egen väg att gå, vägen skall vara så rak som möjligt och inte avvika från det som kallas för normalt. Vägen skall inte vara ansträngande för individen eller för omvärlden. Den största utmaningen med arbetet med socialpedagogiken, är att man inte intar en inställning som byggs på fördomar och påvisningar av någons problem. Socialpedagogikens utgångspunkt är att arbeta på ett sätt som är meningsfullt för den man arbetar med, eller att hen förstår ditt handlande i olika situationer. Det är viktigt för den eller dem man

arbetar med att de förstår meningsfullheten och handlingarna och förstår dem, alla människor har olika utgångspunkter i livet och man måste kunna relatera sig till dem. Detta lägger stora krav på den professionella, som måste kunna anpassa sig till varje individs situationer. Det finns flera olika sätt att bemöta och stöda, och man måste kunna hitta den rätta för varje enskild individ. Inom sociala arbetet så förväntas den professionella hjälpa individer som är i behov av stöd att klara av och försörja för sig själv och inte avvika från det normala. Med hjälp av olika typerns stödåtgärder som arbetsträning, gruppverksamhet t.ex.

Cederlund & Berglund (2014, s.84-87) fortsätter att det är också viktigt att den professionella tillsammans med brukaren hittar mål i livet, för att i livet kan inte ända målet vara att klara av att uppfylla normalitetskrav som samhället satt ut. Det måste finnas annat. Därför är det viktigt inom socialpedagogiska arbetet att kunna skapa möjligheter för personer att uppnå mål och drömmar där hen själv kan vara med och påverka sin situation och utveckla sig själv. Viktigaste är att arbetet sker tillsammans. Viktigt att vara som ett stöd och inte ta över den andres uppgifter och sköta någonting för hen och ta beslut för den andre.

Resurstänkande är ett viktigt begrepp inom socialpedagogiken och det är någonting som arbetet skall grunda sig på, att alltid hitta positiva saker som finns inom var och en, och få individen att våga själv aktivt ingripa i sitt eget liv. Möten mellan brukaren och den professionella ses som det mest centrala inom förändringsarbetet i socialt arbete. Pålitlighet är en kompetens som är viktig hos den professionella, utan det kan det vara svårt att uppnå resultat. Det finns alltid en risk för att den professionella uppträder sig dåligt och genom det skapar en negativ trend i arbetet. Att vara respektlös, cynisk och se ner på den andre är attityder som förstör det socialpedagogiska arbetet och försvårar skapande av delaktighet. (Cederlund & Berglund 2014, s. 87-94).

5.2 Gruppverksamhet

Cederlund & Berglund (2014, s.118-120) anser att inom socialpedagogiken kan man arbeta med individer och med grupper som har ett pedagogiskt syfte. Samma regler gäller i arbetet med grupp. Det måste finnas klara mål med gruppen och gruppen måste ha ett syfte. Inom sociala arbetet finns det olika slags grupper och det är ofta frågan om samtalsgrupper. Samtalsgrupperna kan vara specifika för en målgrupp som t.ex. föräldrar, ensamstående föräldrar eller nya föräldrar, vårdnadshavare, kan handla om bara flick- eller pojkgrupper, grupper som är riktade för missbrukare. Att arbeta i grupp ses som en bra metod jämfört med att arbeta enskilt. Att delta i en grupp där man delar samma erfarenheter som andra kan det bidra till positiv effekt och deltagaren ser att man inte bär sina problem ensam. Att alla deltar i gruppen och kommer fram med sina erfarenheter och delar med sig är den socialpedagogiska meningen med grupparbete. Man ser att delaktighet i gruppen kan bidra till delaktighet i samhällets andra arenor. Det är också viktigt att grupperna är av rätt storlek. Det får inte finnas för mycket deltagare utan det skall finnas utrymme för varje människa att kunna få dela med sig och bli hörd. Risken finns förstås för att om flera deltagare slutar i gruppen efter första sessionen, kan det leda till att gruppen tappar sin effekt.

Användning av grupper inom det sociala arbetet är inte ovanligt. Det finns mycket kunskap om hur grupptillhörighet har en positiv effekt på medlemmarna. Hur en grupp startar har stor betydelse. Det är bättre att medlemmarna som går med i en grupp är där frivilligt, det lättar arbetet gällande gruppen. Man når bättre utsatta mål när alla är med frivilligt. Påtvingad verksamhet leder oftast inte till någon nytta. För att grupper skall fungera inom socialt arbete är det viktigt att man går igenom mål och syfte med gruppen tillsammans. Sammanhållning är en oerhört viktig del av arbetet inom grupp. Bra gruppsammanhållning leder till en positiv känsla i och kring gruppen och bidrar oftast till att man uppnår goda resultat med gruppen. Individerna uppnår utsatta mål och får känna känslan av trygghet inom gruppen och det uppstår en samhörighetskänsla vilket leder till positiva erfarenheter. Konflikter kan också uppstå i grupper. Det är inget konstigt med det när det är en större grupp av människor tillsammans. Om det sker konflikter i en grupp så är det viktigt att försöka så snabbt som möjligt motarbeta problemen. Det kan ha en oerhört

negativ effekt på gruppens verksamhet och det leder till svårigheter att uppnå gemensamma mål och kan orsaka bortfall från gruppen, men kan också ses som en fördel för att konflikter kan främja utvecklingen i gruppen. Ett ganska allmänt intryck av gruppverksamhet är att en grupp av människor tänker bättre tillsammans, en vad bara enskilda människan.(Tjersland et al 2011, s.101-102, 106-108).

Tjersland et al (2011, s.208-209) fortsätter att människor är alla sociala varelser och har i grund och botten ett behov av samvaro med andra människor. När man tillhör en gemenskap med människor t.ex. en grupp med syfte att hjälpa andra att komma vidare i livet efter en större motgång, betyder att man måste ge och ta. Man får uppleva uppmärksamhet, stöd, sympati, man får råd av andra och även kritik. Samtidigt får man ge också av alla dessa saker till andra i gruppen. ”Den som ingenting gör för andra gör heller ingenting för sig själv”.

5.3 Brukarmakt

Brukarmakt är viktigt att lyfta fram på grund av att t.ex. inom barnskyddet har föräldrar eller vårdnadshavare oftast väldigt lite makt gällande ärenden som berör hens familj. Man utesluter ofta familjen gällande beslut som berör dem och lyssnar inte tillräckligt. Det är någonting som skapat mycket kritik.

Enligt Karlsson & Börjeson (2011, s.7-10) är brukarmakt och brukarinflytande begrepp som förekommer mycket i dagens sociala arbete. Brukare är personer som använder sig av någon tjänst från staten, kommunen eller är mottagare av någon tjänst, som t.ex. hemvård. När en grupp eller enskild individ har inverkan på det stöd, service eller vård som hen får, kallas de också för brukare eller brukarmakt. Begreppet brukarmakt kan oftast betraktas som enkelt, eller att det är enkelt att förstå innebörden. Det är lite av ett modeord i dagens läge och därför kan det kännas enkelt att förstå. Inom det sociala arbetet uppstår det i dagens läge mycket frågor och också oklarheter kring brukarens delaktighet i verksamheten som hen är med i. Det kan vara svårt för den professionella att veta hur mycket makt hen kan ge åt brukaren eller brukargruppen gällande processen. Behöver den professionella ge det? Är det för hens eller gruppens bästa? Hur skall den professionella på bästa sätt arbeta för bästa resultat, att balansera mellan att ge och ta är viktigt. Studier

visar, att brukarmakt eller brukarinflytande har en positiv effekt inom det sociala arbetet. När man skall hjälpa någon vidare i en process, så visade det sig att brukarnas sociala färdigheter förbättrades med hjälp av att dem fick inverka. Vem är då brukare? Det är alla människor som lever i ett välfärdssamhälle, alla vi använder tjänster eller brukar tjänster. Oftast används ändå begreppet brukare av personer eller grupper som använder sig mycket av en tjänst, eller har en nära relation till en viss instans, som t.ex. barnskyddet. Det är viktigt att veta när man skall låta brukaren ha inflytande i sitt arbete, t.ex. i bedömningen skall hen få stöd bidrag eller inte, då skall socialarbetaren besluta om det och brukaren har inte inflytnings möjligheter. Vill ta det upp för att man skall kunna förstå eventuellt begreppet bättre.

Rönning (2007, s.33-40) tar upp att brukarmakt och empowerment är begrepp som man har ökat medvetenheten av inom det sociala arbetet. Socialtjänsten har fått mycket kritik längs med åren gällande just behandling av klienter, man visar för lite respekt och låter dem inte använda sig av sina egna resurser. Det är en orsak varför man har ökat brukarmakt och empowerment inom det sociala arbetet. Brukarmakt är till för att stärka klienters ställning inom välfärdssektorn lika så empowerment för att de två liknar varandra mycket och är tillför att ge klienter mera makt gällande sin egen situation. Som tidigare nämnts så är vi alla brukare i någon form. Vi är ibland tvungna att bli brukare när det gäller t.ex. skatteverket som den största allmänheten är brukare i.

Rönning (2007, s.33-40) fortsätter att det finns också den sidan som ses som ett problem, att ha rätt att vara brukare. Det kan finnas flera olika anledningar till det, men t.ex. att man inte uppnår vissa krav som man kräver att få bli brukare, som när man ansöker om bidrag och inte uppnår de krav som behövs. Sen finns det människor som inte använder sig av de tjänster som de skulle vara rättiga till. Det kan ofta vara så att klienten eller brukaren inte är medveten om utbudet som den är rättig till. Det är viktigt att man tar brukaren med i beslutfattandet direkt i början. I en rehabiliteringsprocess t.ex. är det bättre att man direkt från början ger brukaren makt över sin situation, så att maktsituationen är delad. Kommer brukaren först med i slutet av processen, så är det ingen riktig brukarmedverkan. Brukarmedverkan handlar om att överföra, man vill överföra makt till brukaren. Experter och andra som stöder eller hjälper personer överför makt åt brukaren. Det är maktöverföring som är kärnan i detta begrepp. Precis som med empowerment orienterat

arbetssätt så vill man kunna styrka den andre med hjälp av att ge den makt över sin situation. Det är också viktigt att komma ihåg att brukargrupper måste kunna också kämpa för att kunna påverka mera i processen.

Målet med ökad brukarmedverkan eller brukarinflytande, är att främja utanförskap i samhället och hjälpa att fungera som medborgare i landet som alla andra. (Hultqvist & Salonen 2011, s.47).

5.4 Empowerment

Enligt Askheim (2007, s.9-19) är empowerment i dagens läge ett väldigt känt begrepp. Att reda ut vad det egentligen betyder anses svårt. Empowerment ses som någonting bra, någonting som styrker än och bidrar till makt och kraft. Det förknippas också ihop med saker som självförtroende, kompetens, stolthet och socialt stöd. Att stöda människor som är i en svår situation är oerhört viktigt inom användning av empowermentbegreppet. Det handlar om att hjälpa långsiktigt med problemet som människan har och att stöda och betona för människan att den själv vet vad det handlar om och vet vad problemet är. Empowerment orienterat arbete används ofta inom arbete med grupper som anses svaga i samhället, det kan vara t.ex. missbrukare, invandrare, funktionsnedsatta, barnskyddsklienter m.fl. Det är viktigt i användning av empowerment orienterat arbete att ta hänsyn till varje individs känslor, tankar, relationer och deras handlingar. Varje människa är unik och inte ens tvillingar är likadana för att vi alla har vår egen individualitet, vi kan aldrig likna en annan människa precis. Därför måste vi respektera varje individ och tänka på dessa fakta när vi arbetar med begreppet.

Askheim (2007, s.9-19) fortsätter att det är viktigt inom användning av empowerment orienterat arbetssätt att tro på att man kan hjälpa och förbättra människors liv till det bättre. En liten förändring är redan ett steg mot förändring. Det kräver också att människan man hjälper har ambitioner för att förbättra sin situation. Människor har förmåga till att ha egna uppfattningar, människan tänker och talar, kan uttrycka känslor, man kan önska, man har förmågan att skapa relationer och lösa problem. Dessa kompetenser är inbakade i begreppet empowerment. Man kan inte lösa problem vi har i livet på ett enda sätt. Utan vi måste kunna lösa problem på olika sätt. Vi har som människor olika förmågor

och kompetenser som tidigare nämnts och med hjälp av dem kan vi lösa problem på flera olika sätt. Det är viktigt att inom empowerment orienterat arbete fokusera sig på vad man vill uppnå. Syftet med empowerment orienterat arbete är att hjälpa.

Empowerment orienterat arbete används mycket inom referensstödsgrupper. Orsak till varför man använder sig av det är att man har som mål i en grupp att stöda, stärka och förändra individerna i gruppen så att en omvandling sker i livet. Empowerment är oftast någonting som är socialt och sker i grupp, eller den ses oftast som mest effektiv då. Men det är viktigt att komma ihåg i arbetet med referensstödsgrupper, att varje person är sina egna individer och empowerment måste också innefatta en personlig nivå och att det är upp till en själv om någon empowerment sker överhuvudtaget. Empowerment ses som hjälp till självhjälp inom referensstödsgrupper. (Jaakkola 2016, s.17-18).

5.5 Delaktighet

Delaktighet är ett viktigt begrepp att ta fram i min studie. Delaktighet är någonting som uppstår i och med deltagande i t.ex. en referensstödsgrupp. Delaktighet främjar människans hälsa och känslan av gemenskap som hjälper till att överkomma svåra saker i livet.

Enligt Wilenius et al. (2011, s.50-51, 66) kan man uppleva delaktighet i vardagen som personligt och någonting som bidrar till känslan av empowerment. Som individ upplever man delaktighet på bästa sätt då, när man upplever att man har en känsla av samhörighet med andra människor och blir sed och hörd, det kan t.ex. vara en grupp. Där man får bygga upp sin identitet och känner att det stöds av andra i gruppen. Man kan känna av delaktighet i samfund var medlemmarna är jämställda och fungerar tillsammans genom att lyssna på var och en och det finns respekt och tillit för var och en, det finns utrymme för alla. Delaktighet är någonting som möjliggörs genom att delta, det grundar sig på känslan av samhörighet som uppstår genom att delta. Genom känslan av samhörighet och att man tillhör någonting, så kan människan påverka sig själv och sin omgivning på ett bättre sätt som gör skillnad. Erfarenhet av delaktighet föds och stärks när människor märker hur den främjar möjlighet till förändring.

Wilenius (2011, s.50-51, 66) tar upp att en viktig del inom delaktighet är dialogen mellan människor för att kunna skapa en förändring. Det är därför viktigt att känna igen sina starka och svaga sidor när man för dialog med andra. När man deltar i en dialog, så är det oerhört viktigt att förstå att ta till hänsyn andra som talar och genom det låta dem bli delaktiga. Tillit skapas när man visar att man verkligen engagerar sig och man ger någonting av sig själv och litar själv på andra. När man är i dialog med en annan individ så litar man på hen fast hen skulle vara av en annan åsikt. Att lyssna på andra synpunkter kräver att man respekterar den andre, och att berätta sina egna synpunkter kräver att man har självrespekt. Att respektera en annan individ bygger mycket på att kunna uppskatta unika egenskaper hos andra, det är viktigt kunna respektera andra oavsett om vi är olika. Vikten av att ha självrespekt och att uppskatta sig själv är någonting som främjar fördragsamhet och förmågan att lyssna på andra. På samhälls nivå är det viktigt att kunna utveckla eller få fram innovativa metoder inom service för medborgare som stöder delaktighet, det kan vara olika typer av frivilligverksamhet eller referensstödsverksamhet. Att kunna erbjuda samlingsplatser som är tillför låg tröskel verksamhet som olika organisationer eller föreningar har ordnat som t.ex., referensstödsverksamhet. Det är viktiga stödfunktioner som stöder delaktighet, jämställdhet och de betraktas som oerhört värdefulla. Man talar om att organisationer, förbund, föreningar, vad man vill kalla dem, är rösten och förstärkare för olika minoriteter och grupper som kan vara i behov av stöd. (Wilenius et al. 2011, s.50-51, 66).

5.6 Sammanfattning

Vill till slut ännu sammanfatta min upptagna teori och förklara varför jag valt just att ta upp dessa teman. Som ni redan läst så har jag i mitt syfte och frågeställning använt mig av dessa teman. Därför vill jag ännu noggrannare förklara vad dessa begrepp betyder och varför de är viktiga att förstå gällande gruppverksamhet. Vill också lyfta fram brukarmakten vilket jag inte tar upp i min frågeställning. Socialpedagogiken är tillför att inkludera och stöda varje individ i vårt samhälle och det är något som också kopplas starkt till arbetet med grupper, där människor upplever stöd och stöder andra. Socialpedagogiken är övergripande tema inom studien. Brukarmakt är viktigt att känna igen. Det handlar om att brukaren som använder sig av någon tjänst, t.ex. barnskyddstjänster får var mera delaktig i förändringsarbetet, hen får mera makt i beslut gällande sig själv, kan vara t.ex.

beslut om delta i en grupp som Voimapiiri och i och med det får större makt gällande sin livssituation. Brukare inom barnskyddet lämnas ofta utanför när det gäller beslut. Det är någonting man vill lyfta fram med brukarmakt och att det bör ändras igenom att ge mera makt till brukaren. Empowerment är någonting som är bra och någonting som styrker än och bidrar till makt och kraft. Det är viktigt att ta till hänsyn varje individs känslor, tankar, relationer och vara där och stöda andra. Förändring är viktigt. Delaktighet är viktigt att ta upp i min studie för att igenom att uppnå delaktighet så gynnar det individer i svåra situationer t.ex. erfarenheten av delaktighet hos en individ i en grupp främjar möjlighet till förändring. Det finns en rödtråd mellan dessa och med hjälp av att förstå teorin bakom dem, så förstår man lättare också resultat delen som jag tar fram senare i min studie och analysdel. Alla hänger ihop och går in i varandra och är saker som människor upplever igenom att delta i t.ex. referensstödsgrupper, och därför är det viktigt att känna igen.

6 METOD

Kvalitativ forskning används i denna studie för att uppnå studiens samt uppdragsgivarens syfte och önskemål. Borgå stad vill få fram deltagarnas erfarenheter av verksamheten Voimapiiri. Att få fram deltagarnas personliga erfarenheter fås därför fram i denna studie via en öppen intervju som är semistrukturerad. Föräldrarna får berätta om sina erfarenheter i en trygg och säker miljö (hemma) och känna att dem får öppet berätta utan att behöva tänka på vad någon annan tycker och tänker. Nygren (2009, s.17) berättar att inom det sociala arbetet, så använder man sig oftast av metoden kvalitativ forskning. Speciellt om området är ganska nytt, eller om det inte ännu finns mycket studier kring ämnet, vilket det inte ännu finns av Voimapiiris verksamhet. Deltagande föräldrarnas erfarenheter är i fokus och inte gruppens gemensamma erfarenhet.

6.1 Beskrivning av referensstödsgruppen Voimapiiri

Voimapiiri är en grupp som har fokus på referensstöd för föräldrar som är klienter inom barnskyddets öppna vård. Borgå stads socialarbete för barnfamiljer ordnar verksamheten för föräldrar som är klienter inom barnskyddets öppna vård. Inom barnskyddets öppna vård blir föräldrarna ofta ensamma och utan stöd, att bli ensam och isolera sig kan leda till större problem. Därifrån har idén om Voimapiiri skapats. Att kunna ordna för öppna

vårdens barnskyddsklienter en grupp som har som syfte att hjälpa och stärka föräldrarnas funktionsförmåga i vardagen och fungera som en resursgrupp. Inom gruppen finns det oftast 6-8 föräldrar, men antalet kan också vara mindre. Med gruppen arbetar både erfarenhetsexperter och socialarbetare, men socialarbetaren är inte med under träffarna, gruppen är en sluten grupp. Socialarbetarens roll är att framföra för föräldrarna att det finns möjlighet att delta i Voimapiiri och tillsammans besluta om eventuellt deltagande. Varje deltagande förälder har egna socialarbetare varifrån möjligheten uppstår att delta. Gruppens mål är att hjälpa föräldrarna att hantera olika saker gällande föräldraskap, att orka bättre i vardagen med t.ex. coping-metoder och alla teman bygger sig på föräldrarnas personliga önskemål. Teman kan t.ex. vara att berätta sin egen berättelse eller tala om olika känslor. Referensstöd, ork, egna välmående, att vara en resurs, nya sätt att tänka, fungerar som hjälpmedel inom gruppen.(Immonen 2017).

6.2 Datainsamling

I min studie har jag använt mig av en öppen personlig kvalitativ forskningsintervju. Har intervjuat två respondenter och intervjuerna var semistrukturerade intervjuer. Kvale & Brinkmann (2009, s.15) tar upp att kvalitativ forskningsintervju är en bra metod att använda, när man vill få kontakt med människor. Se och förstå hur dem tänker kring en verksamhet(Voimapiiri) t.ex. Valde denna typ av intervju för att få ut bästa möjliga resultat gällande min studie. Studien handlar om att få fram deltagande föräldrars erfarenheter och därför valdes personliga intervjuer. När vi samtalar med människor så får vi oftast fram ny kunskap gällande deras erfarenheter, känslor, förhållningsätt och får eventuellt en inblick i hur deras liv ser ut. Man får ta del av människors önsknings, bekymmer, drömmar och låta dem få uttrycka sig och öppna sig själva för att berätta sina åsikter och synpunkter med sina egna ord. Moen (2009, s.227) nämner att man måste komma ihåg, att personen man intervjuar kan ha traumatiska erfarenheter som kan komma fram under intervjuprocessen. Vilket var viktigt att till hänsyn under utförande av min studie, för att ämnet i sig kan vara rätt känsligt och därför var det också mera passande att intervju personligt en att t.ex. intervjuat respondenterna i par för att då kan eventuellt viktiga åsikter bli osagda på grund av andra deltagares närvaro.

Nilsson & Waldemarson (2007, s.85-87, 96) talar om att öppenhet under en intervjuprocess är också otroligt viktigt. Utan att personen man intervjuar har känslan av att få vara öppen, så är det svårt att få svar på frågor utifrån personliga erfarenheter eller personliga åsikter. Att öppna sig för en annan människa är inte lätt, speciellt när man skall berätta om personliga eller känsliga saker. Att berätta vad man tänker eller känner kring någonting, kan vara väldigt krävande, speciellt om man är ovan med en sådan situation.

Att studiens intervju skedde utfördes hemma hos intervjupersonerna bidrog till en mera öppen intervju och personerna vågade tala ut.

En intervju som är semistrukturerad ses som bästa alternativ under en öppen intervju, för att den ger bästa resultatet. Semistrukturerad intervju med en väl planerad intervjuguide som har en god sammanfattning över ämnet är viktigt. (Jacobsen 2012, s.97-105). Enligt Zetterquist & Ahrne (2011, s.36) kan man utföra kvalitativa intervjuer på flera olika sätt och använda sig av flera olika synvinklar. Bästa med kvalitativa intervjuer är att man kan tillämpa sina frågor enligt situationen och det kan man inte göra om man är sluten vid ett opersonligt frågeformulär.

6.3 Analys av material

Personliga intervjuer har utförts som har bandats in för att lättare kunna analysera in samlad data från intervjuerna. När man intervjuar så anses det enligt Jacobsen (2012, s.143-144) vara bra att banda in intervjuerna. Det anser vara absolut den bästa metoden när man utför intervjuer. Tack vare användning av inspelning så kan man på ett helt annat sätt vara närvarande under intervjun och verkligen lyssna på vad respondenten vill berätta. Användning av nedskrivna intervjuer kan lätt bli fel tolkat efteråt och man kan eventuellt glömma viktiga synpunkter som kommit fram under intervjun. Lundman & Hällgren Granheim (2012, s.187-192) anser att kvalitativ innehållsanalys används för att lättare kunna tolka stora mängder information, som man får ut av en undersökning. Man använder den inom forskning för att analysera och förtydliga texter som t.ex. inspelade intervjuer. Det är viktigt inom kvalitativa innehållsanalysen att inrikta sig på att hitta skillna-

der, och likheter i textinnehåll och kunna beskriva dem. Det finns ingen regel som bestämmer att man skall göra sin analys på ett visst sätt, utan man får själv bestämma under processen hur man utför den.

Efter intervjuerna började jag min bearbetning av inspelat material genom att transkribera materialet. Språket som intervjuerna utfördes på var finska och materialet skrevs ner också på finska utan att översätta språket. Att skriva ner intervjuerna gjorde det lättare för mig att analysera data och användning av transkribering fungerade som bakgrund till det.

Jacobsen (2012, s.146-151) talar om att med hjälp av innehållsanalys förtydligas insamlad data och den framställs på ett sätt som är lättare att förstå vilket jag också valt mig att använda mig av. Man brukar göra det i två omgångar, i första omgången analyseras data så att man får en överblick av temat. I andra omgången analyseras mera data, så att man kan placera in dem i kategorier som nämnts tidigare. Jacobsen (2012, s.146-151) nämner att i en innehållsanalys, kan man använda sig av sex kategorier för att analysera:

1. tematiserings som används för att kunna identifiera olika teman i data
2. kategoriserings som används för placera teman som hittats i olika kategorier
3. sen skall man kunna fylla i kategorierna med hjälp av citat från intervjun
4. ta upp hur många gånger ett tema förekommer i kategorierna
5. skillnader och likheter måste analyseras mellan intervjuerna
6. sen måste man kunna förklara vad olikheterna och likheterna är som framkommit av analysen

Genom transkribering var det lättare att kunna identifiera olika teman från materialet. Placerade olika teman i kategorier och genom att hitta likadana teman från intervjuerna och liknande citat och på så vis fyllde jag i kategorier. Att ta upp hur många gånger ett tema t.ex. framkom gjorde jag aldrig och tror inte det skulle märkvärdig påverka analysen. Jag analyserade skillnader och likheter mellan intervjuerna genom att plocka fram citat som var väldigt lika och placerade dem alltid inom samma kategori. Intervjuernas material var väldigt lika fast det fanns stora skillnader i själva intervjusituationerna och intervjuerna. Men kanske en större mängd intervjuer skulle bidragit med större skillnader av material.

6.4 Etiska överväganden

Jag har följt i min empiriska studie god vetenskaplig praxis och jag har fått forskningslov från Borgå stad.

Enligt Forskningsetiska Delegationen är deltagande i en studie eller forskningsintervju frivilligt för alla deltagare och personen som deltar i intervjun skall få information av intervjun i förväg. Så att personen vet vad det handlar om och varför man fått förfrågan om att delta i intervjun, också forskarens kontaktuppgifter skall ges. Bra att kunna berätta för personen också hur lång tid intervjun tar, och gå igenom före intervjun att personen verkligen är medveten om sin roll, och vad intervjun kommer att gå ut på. Därför är det viktigt att i förväg skicka material angående intervjun. Det är viktigt att berätta till vad man använder materialet som kommit fram, och var den sparas och vad som görs med det. Intervjupersonen ska genom att skriftligt skriva under (eller muntligt) ge sitt samtycke till intervjun. Det är också viktigt att intervjupersonen vet att hen har möjlighet att avbryta intervjun när som helst. Det är viktigt att komma ihåg att bemöta personen med respekt och ta till hänsyn personerna man intervjuat, då man skriver om forskningsresultaten. Att förstå en viktig sak, som att vi är alla olika, och vi förstår och upplever saker på olika sätt är viktigt. En fråga kan få många olika reaktioner, den kan väcka starka känslor för en person medan den inte talar någonting för en annan. Att som intervjuperson ha öga för det, om en fråga ställer till med besvär för intervjupersonen. Man kan visa det genom att hen visar rädsla eller om frågan är pinsam för hen. Man ser det oftast tydligt och då skall man kunna avbryta intervjun eller gå till nästa fråga. Att hela tiden tänka på hens integritetsskydd är viktigt under hela processen. Intervjun är anonym och så är hen också, och det får inte komma fram ur forskningen eller texten vem har svarat på frågorna.

Jag har skickat i ett tidigt skede åt deltagarna information gällande intervjun och vad den kommer att innehålla. Informationen kommer att innehålla allt gällande intervjun. Varför den görs, till vad görs den, syfte och varför jag frågat dem till intervjun. Berättat också deras rättigheter, och att intervjun är anonym och inga namn används i studien. Att de har möjlighet att avbryta intervjun när de själva vill, om de så känner för det. Jag har berättat för dem, att materialet förstörs direkt efter att jag blivit färdig med studien. Att jag har

bandat in intervjun och ingen kommer att lyssna på dem utom jag själv, och det vet informanterna också. Jag har klart och tydligt kommit fram med att intervjun handlar om Voimapiiri, och informanternas erfarenheter kring det. Alla kommer att få ett informationsbrev gällande studien och en blankett var de får ge sitt samtycke.

6.5 Genomförandet av studien

Som sagt så utförde jag två stycken intervjuer med föräldrar som deltagit i referensgruppen Voimapiiri. Fyra stycken intervjuer vad planerade tillsammans med uppdragsgivarna från Borgå stad, men av olika skäl blev det tillslut två stycken intervjuer. En av respondenterna anmälde sig vara ointresserad av att utföra en intervju och den andre insjukna och var tvungen att avbryta processen. Jag tog kontakt med respondenterna i början av augusti och tillsammans diskuterade vi olika tidpunkter då intervjuerna möjligtvis kan utföras. Kontaktuppgifterna till respondenterna fick jag av uppdragsgivaren Borgå stad.

Vi beslöt tillsammans med respondenterna att intervjuerna utförs längre fram på hösten och hemma hos respondenterna. Detta var ett bra beslut att gå hem till respondenterna för att intervjua. Intervjuerna blev mer personliga och respondenterna kände sig trygga och man fick en bra och lugn stämning när man fick bekanta sig med respondenternas hemmiljö och stämningen blev avslappnad ganska snabbt vilket stöder också bra utvald metod. Intervjuerna var semistrukturerade och öppna och följde frågorna i intervjuguiden som är byggd utgående från syfte och frågeställning (Se bilaga 1). Respondenterna har fått intervjufrågorna i förväg och förberett sig för intervjuerna på egna sätt. Intervjuerna var väldigt avslappnade och kändes mera som diskussionstillfällen med hjälp av frågor vilket var målet också. Efter intervjuerna transkriberades båda intervjuerna rent och lästes igenom flera gånger och samtidigt så plockades citat ut från texten och starka ord som kändes relevanta för studien. Dessa kan presenteras under resultatredovisningen och som kan kopplas ihop med studiens syfte och frågeställning. Citaten används för att stöda och stärka respondenternas erfarenheter.

7 RESULTATREDOVISNING

I detta kapitel presentera mitt resultat som jag kommer att framföra utgående från utförda intervjuer. Använder mig av citat från intervjuerna för att få fram respondenternas synvinklar. Intervjuerna är gjorda med respondenter som båda har deltagit i verksamheten Voimapiiri och de är utförda på finska. Citaten översattes inte till svenska för att inte ändra på vad respondenterna vill få fram med sina svar. Eventuell översättning kan ändra på meningen av respondentens svar. Intervjuerna har varit personliga intervjuer och har utförts hemma hos respondenterna vilket påverkat intervjusituationen positivt för att miljö varit trygg och bekant för respondenterna. Båda respondenterna representera samma kön. Tar inte fram vilket kön respondenterna är.

Åldern hos respondenterna är från 30-55 år. Inga namn nämns för att respektera överenskommen anonymitet gällande respondenterna och av etiska skäl kommer jag inte heller att särskilja på intervjuerna och svaren från dem, använder mig av respondent 1 och respondent 2. Kommer först att allmänt ta upp hur respondenterna kände sig inför Voimapiiri, vilka var förväntningarna och tankarna innan gruppen startade. Sedan går jag vidare till positiva och negativa erfarenheter gällande deltagande föräldrarnas erfarenheter av Voimapiiri.

7.1 Deltagarnas förväntningar

Båda respondenterna har fått möjligheten att delta i gruppen Voimapiiri via Borgå stads barnskyddstjänster, en av respondenterna berättade att möjligheten framfördes efter att man tillsammans med socialarbetaren funderat över nästa steg. Vid båda fallen så har respondenterna blivit erbjudna denna möjlighet av sina egna socialarbetare inom barnskyddet.

”Haluttiin siihen vanhemmuuteen sitä tukea, sit sanottiin, että Hei meillä on tällainen, olikohan heillä yhen kerran ollu tämmönen Voimapiiri ryhmä, joka tulee todennäköesti alkamaan.”

Gruppen är för människor vilka är i en svår livssituation, som kan bero på flera olika anledningar. Respondent 1 berättade att det kan handla om t.ex. problem i familjen på grund av barnen eller ekonomiska problem i familjen t.ex., orsakerna kan alltså vara flera.

"Lasten takii haastavavassa tilanteessa, tai parisuhteen tilanteen takii, tai ihan taloudellises tilantees olevii". Respondent 2 berättar att det är en diskussionsgrupp var man tar upp utmanande och mycket svåra saker och diskuterar dem tillsammans med andra i gruppen. *"Siellä keskustellaan melko haastavista ja vaikeistakin asioista".* Till gruppen hör deltagande föräldrar och sedan två stycken erfarenhetsexperter som är en del av gruppen som diskuterar också om sina egna liv och situationer och de betraktades som gruppmedlemmar enligt respondenterna.

"Ohjaajat on siinä sitten mukana, ja kertoo niitä omia juttuja mukana siinä ryhmässä ikään kuin jäseninä. Kuitenkin kaikki on siinä samalla tasolla."

"Tarkoitus on, ett siitä sais semmoisia voimavaroja siihen omaan jaksamiseen ja elämiseen"

Respondenterna funderade i början att kommer gruppen överhuvudtaget ha någon effekt, och vad för människor som är med där. Båda var till först misstänksamma till hela gruppen. Respondent 1 reflekterade över att där kommer enbart vara gråtande och klagande människor och hen är själv så stark, att hen inte behöver det. Respondent 1 lyfte också fram att alla deltagande föräldrar bildade egna uppfattningar av varandra. Igenom att överskåda andra deltagare och med hjälp av det försökte man uppfatta hurdan personlighet den andra deltagaren har. [...] Ihminen käy ihmiset läpi, et toi o tollanen, ja toi sellanen. Haetaan ne persoonallisuudet sille ihmiselle itte, ilman et oot kuullu ees sanaakaan mitä sieltä tulee. Et kyl siin kaikki vähä katteli, et toi on vähä sellanen ja tollanen. Mut ihan hyvin päästiin sitte yhten hitsaantumaa. [...] Respondent 2 upplevde att hen inte skulle riktigt vilja gå med i Voimapiiri alls. Respondent 2 upplever sig själv mera som en tyst person som trivs mera i bakgrunden och lyssnar mera på andra människor. Osäkerhet och känslan av nervositet präglade respondenten i början och hen upplevde att bra om hen får sagt sitt eget namn. [...] Mä en oikein ois ollu halukas lähtee, että mä oon vähän hiljaisempi ja taustal oleva ja kuuntelen enemmänki toisii ihmisii. Mä olin aika epävarma ja jännittynyt siitä, ja niin ku sanoin, et mä voin tulla sinne mut mä en varmaan siellä mitään puhu. Hyvä ku mä nimeni saan sanotuks, mut mä voin tulla kuuntelee et millast siel on. [...] Till slut berättar respondent 2 att när hen slapp över osäkerheten i början och gruppen formades, så blev det till slut så att respondenten berättade massor av hen själv och om sin situation. Respondent 2 lyfte också fram att i början bildade deltagarna egna uppfattningar av varandra i gruppen.

[...] Loppujen lopuksi kävi sit niin, et ku pääsi siitä alkukankeudest ja saati se ryhmä sit jaloilleen, ni sit se kääntyki sit niin, et aika paljon kerroinki omasta itsestäni ja omasta tilanteesta. Niin paljon se sit voi muuttua, aika paljon alkuun oli tarkkavainen ja Hei, et mitä häntää nyt on, ja seurailee et ketä nää ihmiset on. [...] Men båda respondenterna märkte att man har ingenting att förlora att pröva på det.

”Mut hyvää siinä oli se, että aatteli, et eihän tässä oo mitään menettävää”

Till först tar jag upp deltagarnas positiva erfarenheter ur respondenternas synvinklar gällande referensstöd inom gruppverksamhet, delaktighet och empowerment utgående från frågor från intervjuguiden. Kommer också att upp saker som ansågs mera negativa och som förbättringsförslag gällande verksamheten ur respondenternas synvinklar.

7.2 Deltagarnas positiva erfarenheter

Respondenterna upplevde att det var viktigt att gruppen var en sluten grupp. Att man var medveten om att det som förs fram för andra, eller diskuteras i gruppen också stannar i gruppen, dvs. tillit var viktigt enligt respondenterna. Att man får dela av sina erfarenheter och diskutera dem tillsammans är någonting som hjälper och ansågs positivt enligt respondent 1. ”*Siellä jakaa kokemuksia ja aina se keskustelu auttaa.*” Grupperna sammansvetsades väldigt snabbt och respondent 2 lyfte fram att hen upplevde att det fanns samhörighet i gruppen vilket upplevdes både positivt och som ett viktigt perspektiv. Det var något som bidrog till att det överhuvudtaget var någon idé att gå till gruppen. ”*Mun mielestä siellä oli yhteenkuuluvuuden tunne.*”. Att gruppen sammansvetsade snabbt ansågs vara beroende på att deltagarna var i samma livssituationer och att man har liknande erfarenheter och går igenom liknande saker i livet. Respondent 2 lyfte fram vikten av att också lyssna på andra deltagare och deras erfarenheter och kunna ge dem stöd och råd. Att kunna ge någon stöd och få stöd var betydande enligt respondenterna, det gav mycket och bidrog till positiv effekt.

”Mä annan siinä hyvää, ja saan siitä hyvää, et pystyn olee jonkun tukena”

[...] Siellä sai puhua avoimesti niistä asioista, ja, se oli hyvä, että siellä oli se tunnelma että sinua kuunnellaan ja sinua ymmärretään. Ja siellä saa tukea, ja sit vastaavasti itse sitten kuuntelee niitä toisia, ja heidän kokemuksia, ja sit voi itse antaa tukea tai vinkkejä, itse aina välttämättä, oo sillain myöntynyt siihen omaan tilanteeseen, sieltä saa sitä, että, Hei näin tän asian voisikin hoitaa, myös se, että minua ymmärretään ja toisia auttaa ja kannustaa. [...]

[...] Sillä on käyny vähän samanlailla kun mullekin, niin se on paljon suurempi sellanen luottamus sellasest samanhenkisydestä tai saman asioiden kampailemisesta, ni tavallaa mulla oli se, että mä tarvitsen tosi paljon sellasta ystävää jolle voi puhua. [...]

Delaktigheten inom gruppens ansågs vara bra enligt respondenterna. Alla togs emot väldigt bra i början och en av orsakerna var, att alla fick dela med sig av sin berättelse först i par och sedan berättade man varandras berättelser i gruppen. Det uppskattades av respondenterna att under första mötet delades deltagarna i grupper av två för att då kunna dela med varandra deras berättelser och varför man är med i gruppen. Sedan berättades varandras berättelser för andra. Detta uppskattades och ansågs gynna delaktigheten i gruppen. Respondent 2 berättade att gruppen kändes ibland som ett andra hem, vilket var ett starkt och beskrivande citat gällande gruppens effekt och delaktighet. *”Välillä tuntu, että se olisi ollut kuin toinen koti mihin menee”*. Respondent 2 berättar att när man var på väg till gruppen så var det någonting man vänta på och efter att man gick därifrån så var man som en ny människa. Man fick energi och man orka igen och orsaken var att man fick tala ut hur man känner inom sig. Efter att man talat ut, så känner man en lättnad. [...]

Tunnen, et sinne ku meni, ni sitä odotti, ja sit ku sieltä lähti, et oot vähä kun uus ihminen, jotenki tuntu et nythän tässä mul on virtaa, ja nyt mä taas jaksan. Et oli saanu purkaa sitä sisintään siellä, tottakai ku oot puhunu ni sul on huojentuneempi se olo. [...] Någonting som också ansågs vara positivt och en stor orsak till att gruppen fungerade var mängden deltagande föräldrar i grupperna, det var inte för små eller för stora grupper utan det var 4-6 deltagande föräldrar i grupperna. Gruppstorleken bidrog till att gruppen sammansvetsades mycket snabbt och deltagarna fick något ut av diskussionstillfällena.

”Se rajoitus, että joku 6 otetaan, että se ei ole liian iso se ryhmä. Se ei varmaan oikein aja sitä asiaa jos on isompi ryhmä, että sen takia toi pienimpi ryhmä on tiiviimpi.”

Något som en av respondenterna lyfte fram som viktigt vara att ge utrymme åt varandra och om någon inte ville tala i början, så var det viktigt att låta hen lyssna och på så vis få vara delaktig. Det ledde allts som oftast till det att deltagarna som i början ville vara tysta deltog senare i diskussionen. I början av varje träff fick man kort alltid berätta om sin vecka om man så ville och ordningen var alltid olika för att undvika att samma personer var alltid först och berätta.

[...] Alotettiin se ryhmä siinä, ni sit periaattees siinä ”mitä kuuluu viikon sisään on tapahtunut”, et jos siinä jo huomaa et jos joku oli sillee et nyt ei ei jaksais. Ni sille annettiin sitä tilaa olla hiljaa. Et kyl se sit jossain vaiheess avautu siinä ja halus puhuu. [...]

[...] Välillä oli sillee, et mä vaan istun siellä ja kuuntelen, mut sit se vaa vie mukana, sä et voikkaa olla siellä hiljaa, et sä pysty olee hiljaa, sä et halua olla hiljaa, vaan ku ne tosiet tuottaa sitä, ni se imasee sut sinne mukaan, et sen ryhmän vaikutus on nii suuri. Siellä vaan tulee se.[...]

[...] Me oltiin siinä ringissä ni jokaiselle tuli vuoroja, et ohjaajat oli sillee et nyt et nyt kerrot sinä ja sit mentii järjestyksessä, ja sit välillä vaihettiin sitä et ei aina ollu niin ku eka, et sä sa saat nyt aina ensin aloittaa. [...]

[...] Just se, että kaikki oli sitoutuneita siihen, ja sitten ku oli niitä samoja ongelmia, niin pysty samaistuu siihen toiseenkin kertomukseen. Et se oli aika jännä, et mitä mä kerroin, siellä sitten toinen henkilö sano, et mulla on just samanlaisia ajatuksia, sit taas päinvastoin, et mä ikään tunsin siitä toisesta henkilöstä itseni, oli aika hyvä sellanen ME henki ja meille synty paljon keskustelua ja sitten kukaan ei arvostele, ja ei tuomitse, vaan saa semmosen hyväksynnän, et mun mielestä se oli tosi sellanen hyvä ryhmä. [...]

Erfarenhetsexperterna ansågs också vara bra på att leda och föra diskussionen på ett sådant vis att alla hade förmågan att vara delaktiga. Någonting som också användes enligt respondenterna var olika teman som man bearbetade tillsammans. Något problem eller dylikt som man sedan tillsammans försökte lösa eller finna svar på.

[...] Meillä on myös joku teema mitä nyt käsitellään. Ja sit sen pohjalta välillä käytettiin fläppitauluja siellä ja laitettiin vähän sellaisia iskusanoja ja piti sit vähä ite miettiä, ja jokainen sai itse kirjoitella niitä paperille. [...]

”Kaikki sai siinä hetken miettiä ja kirjoitella sitten paperille niitä, ja sit käydään yhdessä läpi näitä siinä taululla”

Respondenterna upplevde att referensstödet som man fick ut av gruppen var väldigt betydande för dem. *”Vertaistuki on yks tärkeimmistä asioista”*. Oftast hemma, eller på andra ställen så har individer svårt att förstå vad hen går igenom i sitt liv och att ta upp svåra saker för diskussion kan vara väldigt ansträngande och svårt. Så får man komma till en miljö var det finns människor som går igenom samma saker som en själv och förstår dig och brottas med samma saker i livet. Vikten av att man också själv bidrar till att hjälpa andra ansågs som någonting som bidrog till referensstöd och hjälpte en vidare. Att under själva diskussionen få direkt respons på det man berättat kändes också viktigt, att någon kom med en tankeställare och gav råd åt en och på så vis öppna ens ögon ännu mera. Det kom fram att det oftast fanns någon som hade erfarenheter gällande diskussionsämnet och hade förmågan att dela med sig råd till den eller dem som delade med sig.

[...] Se vetraistuki oli siin mielessä, et ku puhuttiin jostain asioista, niin sillä hetkellä joku pysty jollain tavalla avaa niin ku silmiä ehkä vielä enemmän, niin, se oli sen hetken, tai sillä hetkellä just mikä oli mejjän aiheena, et jollain oli niin ku jotain aiheeseen liittyvää, niin ku tuntemusta tai tietoo. [...]

[...] Sä et oo niin kun yksin siinä, monta kertaa kotona,tai mikä nyt onki se asia, olkoon nyt kasvatus tai mikä vaan. Niin, tuntuu jotenki, että kukaan ei mua kuuntele tai ymmärrä ja sit sielt löytyy niitä

samanhenkisiä ihmisiä. Mitkä loppujen lopuks painii ihan niitten samojen asioiden kanssa, ja tää on niin ku arkipäivää, ja sit tavallaa just se, että se antaa sellasen pohjan niin ku tulevalle, kun muutkin kokee näitä. Ja voin samalla auttaa muita, niin voin samalla auttaa siinä itseenikin, niiden keskustelujen kautta, että kyllähän tästä voikin päästä eteenpäin(iloista naurua) [...]

[...] Varmaan kaikkien puolest voin varmaa sanoa, et se oli hyvä paikka, meidän semmonen oma hetki. Sinne ku meni ni ties, et mulla on taas kaikkee tapahtunu, ja sit mä meen sinne ja mul on tätä, ja tota, ja uutta kerrotavaa, tai sitten on poljettu paikallaa tai mitä vaan, ja aina oli sitä kerrotavaa ja tapahtumaa. [...]

Under intervjutillfället upplevde båda respondenterna ibland svårigheter att uttrycka sig i ord för att beskriva känslor som uppstod under Voimapiiri. Känslorna gick i vågor och det var oftast mycket starka känslor under mötena och att gå tillbaka till dem var ibland svårt under intervjun. Att referensstöd upplevdes inom gruppen har tydlig koppling till att deltagarna i grupperna är i liknande livssituationer. Att en referensstödsgrupp skall uppnå sitt syfte, så är det viktigt att välja deltagare i liknande livssituationer för att uppnå bästa möjliga stöd och resultat. Respondenterna tog också fram det, att urvalet av deltagare hade gjorts utomordentligt till grupperna. *"Hyvin oli meidät valittu sinne"*.

Respondenterna upplevde att användning av erfarenhetsexperter var i överlag bra inom gruppverksamheten. Speciellt att de hade sina egna erfarenheter gällande problem inom familj eller dylikt som var liknande som andra deltagares inom gruppen. Också det att de var en del av gruppen och var inte på något vis ovanför dem. Den andre respondenten förde fram eventuella problem med att bara använda sig av erfarenhetsexperter vilket jag ta närmare upp i ett senare skede.

[...] Sit näistä ohjaajista kun he olivat näitä kokemusasiantuntijoita, ni se oli siinä mielessä hyvä, kun he eivät pitäneet itseään ohjaajina, ku he olivat siinä mukana, niin ku mekin. He kertoivat siitä omasta viikosta, ja saatto kysellä toisiltaan et miten sun viikko on mennyt, et ei vaan jotka ollaan tultu mukaan ryhmään kerrottu. Sit omakohtasia, et mikä heidän oma taustansa. He voivat kertoa siitä omasta perheestä tai suhteesta, tai lapsista tai heidän suhteensa lapsiin tai näin. Elikkä siinä just tulee se kokemusasiantuntija, että ku heillä on aitoja kokemuksia itsellään tai vastaavia, he tavallaan tietää sen, ja on itse siitä selvinnyt, että se oli jännä, et tää oli eka kerta kun kuullu tän kokemusasiantuntija, et mä ajattelin et mikä tää oikein on.[...]

Ett av gruppens teman har varit empowerment, någonting som respondenterna båda kände igen som uttryck och som ord. Båda respondenterna upplevde att de blivit starkare och funnit saker att ta tag om inom gruppen och fått nya perspektiv och nya sätt att tänka på tack vare gruppen. Man har lärt sig av andra deltagare sådant man eventuellt själv kan använda sig av i vardagen. Respondent 1 hade först svårt att tala ut sig till ord gällande empowerment och funderare än stund om det nu var verkligen var Voimapiiris förtjänst att hen efteråt känner sig starkare eller är det någonting som skulle inträffat i alla fall.

[...] En mä tiä onks se sen ryhmän ansioo, vai onks se vaa antanut itellee vaa ajattelluu et sitä ei tajukkaa, en mä oikee osaa sanoo siihen mitään. Et joo ja ei, en mä oikee osaa sanoo tohon mitään. Kai siihen on vaa tullu joku herääminen, en tiä, en mä osaa sanoo et onks se just Voimapiiri mikä sen teki, vai oisko mulle tapahtunu sellanen muutenki. [...]

Men ändå efter en stund tog respondent 1 upp att hen kanske upplevde empowerment just igenom att få tala ut om de saker som just då var aktuella och att direkt få respons eller en motfråga av andra föräldrar ansågs vara viktig. [...] Sanotaan näin, et mä ehkä voimaannuin siitä, et mä sain sanoa niitä asioita ulos mitä sillä hetkellä oli, ja mä sain niitä vastakysymykset niihin mun ajatuksiin. Et sai sanottua ne asiat, mitä sillä hetkellä oli. Sitten sieltä ryhmästä, joku oli et ”nii sä oot tehnyt oikein”, tai ”pitäiskö sun kokeilla tällästä tai sellasta tyyliä”, ja jokainen puhu niit omii asioita siihen mitkä liittyy siihen. Ja sit ite joutu jäämään miettimään ja pohtimaan näitä, et ehkä mä teenkin näin, ja kokeilenpa sitä [...]. Respondent 2 lyfte fram liknande tankar kring gruppen och empowerment. Respondent 2 berättar att hen fått styrka ut av gruppen, hen berättar att gruppen skapat styrka och man har fått nya synpunkter gällande problem. Respondent 2 lyfter fram att man tänker mera omfattande och mera mångsidigt och klarar av svåra situationer i vardagen. Man är mera lugn och starkare att hantera svåra saker.

[...] Se on luonnu sellasta vahvuutta ja niitä asioita on pohtinut ja miettinyt ja saanu tavallaa sellasii uusia näkökantoja, vaikka se olis jotain ongelmaa tai näin, ni sit painiskelit siinä, no vaikka sä tietäisit jo ratkasuja et pääsenkö mä sinne vai, niit asioita ehkä ajattelee jollain tavalla laajemmin ja monipuolisemmin, ei oo heti siinä että apua mitä mä nyt teen. Jollain tavalla must tuntuu, et on rauhallisempi ja vahvempi käsittelemään niitä asioita. [...].

"Et tälläset ryhmät antaa just sitä voimaa, et mä oon ite ollu sillai, et ikinä mihkää mee, mut nykyää iha päinvastoin. Et meen vaa aina ku johki pääsee, ja ilmottaudun iha mielellään. Ja tästä sai tälläsen hyvän kokemuksen."

Ut av respondenternas svar på intervjufrågorna får man en bra och tydlig inblick i hur referensstödsgruppen har påverkat dem i positiv bemärkelse. Respondenterna har lyft bra och tydliga aspekter under intervjuerna som kan kopplas ihop till referensstöd, delaktighet och empowerment inom gruppverksamhet och man kan se att dessa teman kommer fram i respondenterna citat. Referensstöd lyfts fram som något väldigt viktigt och någonting som efterlyses. Att man kan överkomma svårigheter i livet och referensstödgrupper kan bidra till det och stärka självförtroendet är någonting som man åstadkommit med Voimapiiri.

”Kyl mä sanoisin et vertaistuki on yks asia mitä mä aina peräänkuulutan, kun on vain mahdollisuus hakea sitä vertaistukee, et se on tosi tosi tärkeä”

”Ainaha mä oon yrittänyt kahlata eteenpäin, ja oon aina ollu sellanen positiivinen, vaikka onki ollut paljon sitä negatiivista ja se uppoo tänne näin, ja mikää ei oikee toimi, kuitenkin siellä on tavallaa semmonen perus juttu, että ei kannata sitä toivoa menettää, ja tälläset on vaa sitä vahvistanut, että vaikeista ajoista ja tehtävistä voi päästä eteenpäin, et kyllähä se on tuonu sellasta itseluottamusta.”

”Olen siitä onnelinen et menin sinne, se oli hyvä kokemus ja varmasti pystyy jälkeensä niitä juttuja hyödyntää ja palamaan.”

7.3 Deltagarnas negativa erfarenheter samt förbättringsförslag

Detta kapitel tar fram deltagarnas negativa erfarenheter som kom fram under intervjuerna. Lyfter fram det som respondenterna ansåg vara dåligt i verksamheten eller någonting som kunde förbättras ur respondenternas synvinklar. Tar fram saker som kan anses som förbättringsförslag gällande Voimapiiri-verksamheten.

Någonting som båda respondenterna lyfte fram som negativt var tiden, vilket ansågs vara för kort. Möten var planerade att vara i två timmar och det räckte sällan till. Det var ofta så att de hamna dra ut på tiden och kanske eventuellt någon hamnade att avsluta sin tur eller avbryta sin berättelse. Detta ansågs vara ett problem bland respondenterna och något man borde få att fungera bättre, ett förslag var att tre timmar skulle vara ypperligt men respondent 1 förstår ändå problematiken med det också, när det är flera som har barn hemma.

[...] Et kuinka toimintaa voisi parantaa, ei tässä oikeen muuta, kun että aika loppu aina kesken. Tuntuu et kerrottavaa, ja tarinaa sitten olis, ni sitten se aika ei tahtonut riittää. He kuitenkin yritti pitää, et se oli niin ku kello 18-20, mutta oli meillä muutama kerta, et mentii vartin yli kahdeksan, ja sitten oli pakko lopettaa, ja jos jollain on puhuttavava, et eihän sitä voi olla et ”Hei, et äläpäs puhu nyt enää, et nyt lopetetaan”(pientä naurua), pitäis saada se tarina loppuu, et varmaa se kerran viikossa oli ihan hyvä, et se oli suht koht tiivis kuitenkin, mut aikaa pitäis olla enemmän. Kun vauhtii pääsee, ni eihän siitä meinaa loppuu tulla (naurua). [...]

[...] Välillä oli silleen, nytkö se aika loppu jo, et eka oli sillee, et se kaks tuntii on tosi pitkä aika, et 18.00 – 20.00, et mieltä miten me pärjätää. Mut sit huomaa et kello on jo kymment yli kahdeksan, ja oli sillee, et meidän pitäis oikeesti lähtee täältä nytten.[...]

”Siel on parhaimillaan se kuus henkilöä puhumassa, ni ei siinä montaa varttii per henkilö jää sitte”

Ett förslag som respondent 1 lyfte fram var ett förlängt veckoslut tillsammans med gruppen. Att det skulle lösa tidsproblemet man har med en grupp. För att tiden är ändå ganska begränsad och den måste följas, så ett veckoslut tillsammans skulle hjälpa där

enligt respondent 1. Respondent 1 lyfte fram också en negativ aspekt gällande tiden, när en av erfarenhetsexperterna under en träff tittade på klockan en halv timme före Voimapiiri skulle ta slut, och detta ansågs inte som ett bra sätt att framträda som handledare och uppskattades inte enligt respondenten, för att gruppen kände av tispresen då.

[...] No, kyllä mä haluaisin et kokeiltaisiin sitä pidennetty viikonloppuu, et sit siinä ei olis sitä aikaa. Et aikaa ei oo, ja se on loppujenlopuks aika rajallinen se aika. Siellä ruvettiin puoltuntii ennen ku se piiri loppu, ni ohjaaja rupes kattoo kelloon et tik tak tik tak. [...]

Någonting som båda respondenterna lyfte fram under intervjuerna var att alla inte alltid kunde vara närvarande under mötena, båda respondenterna lyfte fram detta. Det inträffa ofta att det fattades någon av deltagarna och ibland var endast två föräldrar och erfarenhetsexperterna på plats enligt respondent 2. Det fanns ändå förståelse för detta nog respondent 2.

”Menee vähä se pohja, mut sille ei voi mitään et tulee niitä esteitä, mutta vähä harmittaa kuitenkin, et vähä niin ku se ryhmä kärsii siitä, ku ei sitä voi korjata.”

Men respondent 2 lyfte fram att bostnät försvinner lite på grund av frånvaro. Önskan var att det skulle kunna ordnas så att alla skulle alltid vara närvarande. Gruppen ansågs ändå lida av att någon inte var på plats och man hamna ibland gå igenom föregående veckas möte pånytt med dem som inte kunde delta. Samma sak lyftes fram av respondent 1, som föreslog att man skulle ordna denna typ av verksamhet som en veckas läger t.ex. Båda respondenterna har förståelse för att alla inte alltid kan delta under mötena.. Deltagarna har olika livssituationer och troligen så är ingen utan anledning borta.

[...] Mikä oli ehkä negatiivist, et niin ku et me oltais kokoajan paikalla, tai siis se, et kerran viikossa oltais oltu paikalla, et meit oli välil, ku siel oli kaks ohjaajaa, ni siel oli kaks henkilöö, vaik meit piti olla kaheksan vai monta meit nyt piti olla, sit se niin ku ryhmä ei oikein pysyny. Ja sit jouduttiin käymää vähän niit edellisii kertoi läpi. [...]

”Siihen pitäis kehittää joku, et se ryhmä pysyis, mut ei kuitenkaan niin et se ois pakottamista, vaan just se, että miten sen ryhmän sais sillee, et ois joka kerta paikalla, et oisko sit siin joku porkkana”

[...] Siis kyl kaikki pyrki tulee paikalle, ja puhu et tulee seuraavalle kerralle, mut sanotaan että, eri elämäntilanteissa oli just haasteellista saada lastenhoitajaa, tai oli ollu parisuhdekriisii, et muija oli lähteny tai mies. Tai ollu pitkii työpäivii tai lasten sairastapauksii. Et jos tollaselle vois kehittää viikon leirin. [...]
”Menee vähä se pohja, mut sille ei voi mitään et tulee niitä esteitä, mutta vähä harmittaa kuitenkin, et vähä niin ku se ryhmä kärsii siitä, ku ei sitä voi korjata.”

Respondent 2 lyfte fram att inom gruppen fanns det olika uppgifter ibland, och engång så var uppgiften att alla fick välja en låt som man sen kan spela upp för andra och berätta varför låten är viktig för en. Respondent 2 berättade att denna uppgift var speciellt viktig för hen och hen fick alldrig spela upp sin låt, vilket var väldigt tråkigt. Det diskuterades ofta i gruppen, att kan man eventuellt få spela sin låt i slutet av mötet men enligt respondent

2 så inträffa detta aldrig. Respondent 2 lyfte fram att det är viktigt att hålla fast vid saker som är överenskomna.

[...] Et jos on joku tehtävä annettu, että pidettäis siitä kiinni. Välillä sanottiinkin, et millo sitä musiikkia voisi kuunella. Et se oli heiltä tosi hyvä idea, ja ois tosi mukava päättää se johonki kappaleeseen, ja sit joku vois kommentoida, tai seuraavaan kertaan, et se vaan loppuis siihen kappaleeseen. Et semmonen jäi sit pois, et vaikka semmonen mitä ollaan sovittu ja ehdotettu, ja kaikille sopii, et niistä pidettäisiin kiinni.[...]

Respondent 1 lyfte fram en viktig aspekt gällande tillgång till professionella inom verksamheten. Som t.ex. användning av terapeut eller psykiater eller någon med denna typ av utbildning inom verksamheten ifall någon av deltagarna skulle krascha totalt under träffarna. Få ett totalt sammanbrott efter att man släppt ut någonting som man hållit inom sig länge, och behov av hjälp direkt var stor. Respondent 1 fundera över om man skulle få denna typ av stöd inom Voimapiiri om detta inträffat. Det är ändå väldigt öppet man talar ut svåra saker åt andra i gruppen och det kan vara första gången man talar ut dessa saker. Det kan vara djupa och tunga saker man hållit inom sig t.ex. 4 år och släpper allting ut och bryter samman. Respondent 1 tar upp också att finns det erfarenheter gällande denna typ av situationer om dem uppstår? När det inte finns någon i gruppen med denna typ av utbildning.

[...] Mietin et pitäiskö ryhmässä ollu joku ammattilainen, et jos siellä on aukkoja tai sellanen lukko, koska siis tänä päivänä on muutenkin tosi vaikeeta saada terapia-aikoja, tai hakeutua terapiaa. Mut sit ku sä oot tommosessa voimapiirissäkin, et ku puhutaan hirveen avoimesti, ja siellä kellään ei oo kokemuksia terapiasta, tai oo sitä terapeutin tutkintoo tästä. Et miten jos siellä joku hajoo niin pahasti, tai romahtaa niin pahasti ku päästää ulos, et tarvis välittömästi siihen oikeesti jonku terapeutin välittömästi siihen tukemaan sitä asiaa. [...]

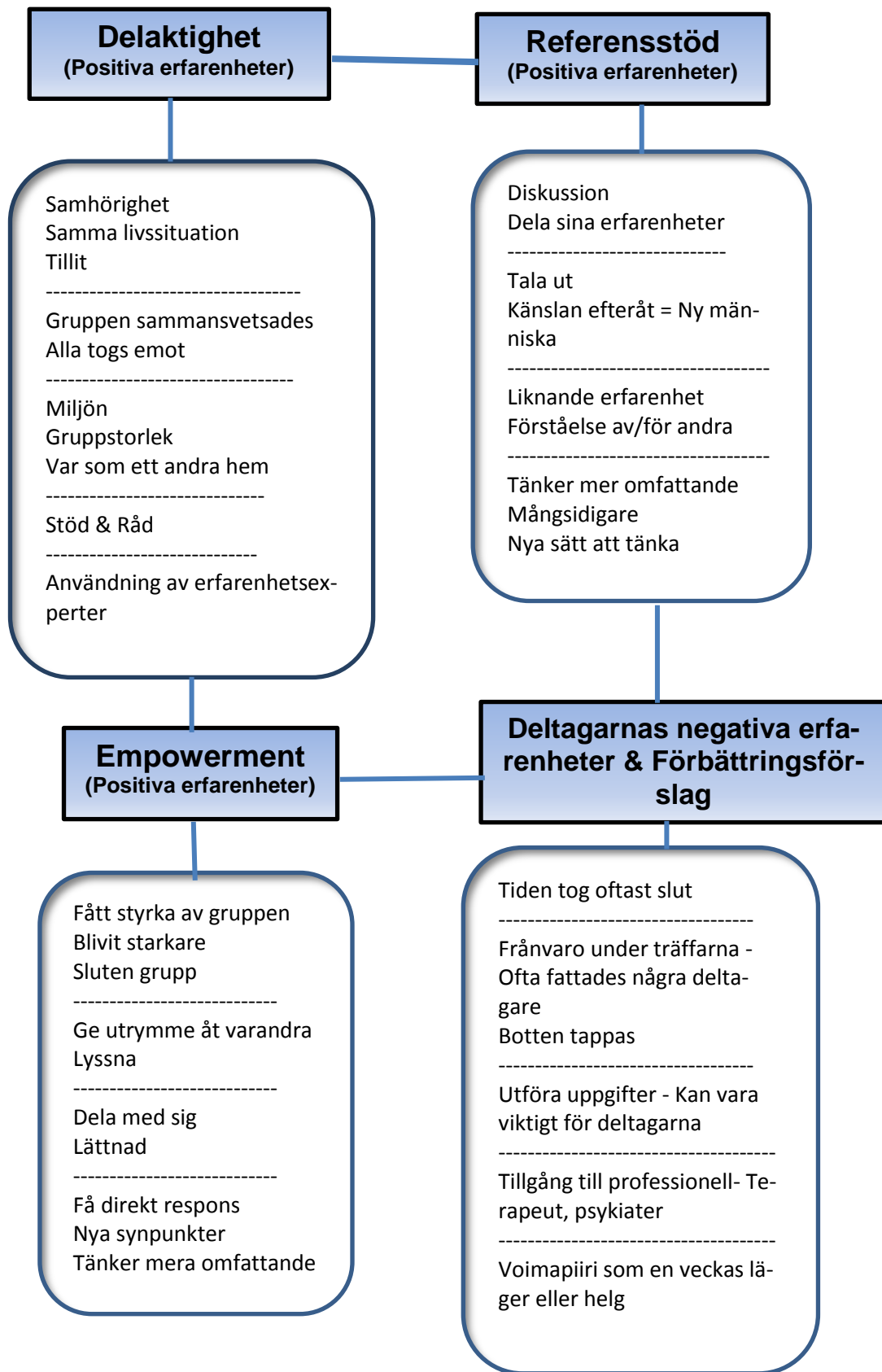
”Jos se romahdus tulee siinä tilanteessa. Et jos mä oon ollu neljä vuotta vahva ja nyt mä oon tässä näin, ja päästänki sen kaiken ulos ja romahdan.”

”Siellä pitäis ehkä olla joku sellanen joka osaa ottaa sut sit niin ku sen ammatinturvin.”

”Et siellä mennän kuitenkin aika deepeissä.”

7.4 Sammanfattning av resultat

Resultatet beskriver Voimapiiri som en positiv och bra verksamhet. Någonting som har en positiv inverkan på deltagarna i gruppen och bidrar till att deltagande föräldrar får verkligen någonting ut av det och nya kompetenser för vardagen. Det framkom mer positiva erfarenheter än negativa erfarenheter. Negativa erfarenheter samt förbättringsförslag är dock viktiga, och speciellt för framtida Voimapiiri grupper att ta vara på. Här nedan en figur vilken framför resultatet sammanfattat och tar fram de viktigaste synpunkterna utifrån respondent 1 och respondent 2:s svar. Utgår ifrån studiens syfte och frågeställning. Resultatet kategoriseras enligt positiva erfarenheter gällande delaktighet, referensstöd och empowerment. Resultaten har framkommit utifrån intervjuguiden var dessa teman lyfts fram.

Figur 1. Sammanfattning av resultat

8 ANALYS

I detta kapitel analyseras mitt resultat av intervjuerna. Analysen byggs upp så att resultatet reflekteras mot teori som behandlats tidigare i gruppverksamhet med socialpedagogiskt syfte kapitlet. Resultatet speglas också mot den tidigare forskningen som togs upp tidigare i studien, jämföra dem sinsemellan. Se om det finns mycket likheter med vad resultatet berättar om gruppverksamhetens effekt att bidra till positiva eller negativa erfarenheter. Studiens syfte och frågeställning besvaras i analysen.

8.1 Deltagarnas positiva erfarenheter

Först analyseras resultatet av positiva erfarenheter gällande delaktighet och sen fortsättningsvis referensstöd och empowerment.

8.1.1 Delaktighet

Wilenius et al. (2011, s.50-51. 66) lyfter fram hur man som individ upplever delaktighet på bästa sätt då, när man tillhör någon typ av samhörighet med andra människor där man blir sed och hörd. Delaktigheten i Voimapiiri ansågs enligt resultatet vara bra vilket leder till positiva erfarenheter. Samhörighet, gruppens snabba sammansvetsning och att deltagarna var i samma livssituationer var grundstenar för gruppen. Deltagarna uppnår utsatta mål och får känna känslan av trygghet inom gruppen och det uppstår en samhörighetskänsla vilket leder till positiva erfarenheter. Att det fanns tillit inom Voimapiiri grupperna var viktigt. Wilenius et al. (2011, s.50-51, 66) talar att man uppnår delaktighet inom gruppen var deltagarna är jämställda och fungerar tillsammans genom att lyssna och det finns respekt och tillit för var och en. Detta kan bekräftas också i resultatet där man lyfter fram vikten av tillit och att deltagarna är i samma livssituationer och på så vis är jämställda inom gruppen. Det leder ofta också till ömsesidig respekt vilket leder till positiva erfarenheter genom stöd och råd inom gruppen. (Tjersland et al. 2011, s.101-102, 106-108, Cederlund & Berglund 2014, s.118-120) Att uppnå känslan av delaktighet inom en grupp och att den skall bidra med positiva erfarenheter och vara en plats för stöd, diskussion, samhörighet, tillit, och fungera som ett andra hem för deltagarna så var det viktigt att gruppstorleken var av rätt storlek. Enligt resultatet så var det ett viktigt perspektiv och om

gruppen varit för stor, så skulle den eventuellt mistat sin effekt. Detta tas också upp i teorin. Det är viktigt att grupperna är av rätt storlek. Det får inte finnas för mycket deltagare utan det skall finnas utrymme för varje människa att kunna få dela med sig och blir hörd. Gruppstorleken på 4-7 personer ansågs tillräcklig. (Cederlund & Berglund 2014, s.118-120 & Häggman-Laitila et al. 2009).

8.1.2 Referensstöd

Referensstöd är själva grunden för Voimapiiri. Meningen med gruppen är att deltagande föräldrar skall få referensstöd av varandra. Det är ändå ingen självklarhet att det uppstår. Resultatet visar tydligt att referensstöd är någonting som upplevdes. Att dela med sig av sina erfarenheter är viktigt inom referensstöd, genom att dela med sig och tala ut svåra saker bidrar det till att andra med liknande erfarenheter har förståelse för dina tankar. Det hjälper med att tänka på ett nytt sätt och se saker och ting mer omfattande och mångsidigare. Detta genom diskussion som kan bidra till känslan av att man är som en ny människa kom det fram ur resultatet.

Detta sammanfaller med teorin. Någonting som uppskattats är delad erfarenhet, kommunikation och stöd. Man får en möjlighet att sörja och tala om sina känslor för andra i samma situation och bearbeta det hemska som de gått igenom med hjälp av andras stöd. Referensstödsgruppen ger möjligheter att tala ut saker man upplever som svårt hemma eller i vardagen. Att tänka likadant som någon annan som gått igenom liknande situationer och dela den erfarenheten och förstå andra föräldrar som gått igenom samma sak, var någonting som överraskar med sin kraft. Bra gruppsammanhållning leder till en positiv känsla och hjälper att komma vidare i livet efter en större motgång. Att få diskutera i grupper hjälper till att utvidga eget perspektiv och öppnar för nya synvinklar att se på situationer i livet. (Berrick et al. 2010, Both et al., 2014, Cederlund & Berglund 2014, s.118-120 och Tjersland et al 2011, s.101-102, 106-108, 208-209, Häggman-Laitila et al., 2009).

8.1.3 Empowerment

Voimapiiri som grupp har enligt resultat bidragit till att deltagande föräldrar fått styrka att orka bättre i vardagen. Känslan av att man som person blivit starkare på grund av att man varit med i gruppen. Att man där vågat dela med sig av sina svårigheter och fått direkt respons av andra genom stöd och råd. Att lyssna på andra och ge direkt respons upplevdes positivt. Man känner en lättnad efter att man fått talat ut och också tänker mera omfattande gällande egna svårigheter och kanske inte direkt känner av misslyckande utan man vet att man kan klara av det på grund av nya synpunkter på saker och ting man fått ur gruppen. Att gruppen varit en sluten grupp ansågs vara bra och att den var av rätt storlek som lyftes fram i kapitel 8.1.1.

Detta är ett resultat av användning av empowerment orienterat arbetssätt inom referensstödsgruppen. Genom känslan av samhörighet och att man tillhör någonting, så kan människan påverka sig själv och sin omgivning på ett bättre sätt som gör skillnad. Man får uppleva uppmärksamhet, stöd, sympati, man får råd av andra och även kritik. Samtidigt får man ge också av alla dessa saker till andra i gruppen. ”Den som ingenting gör för andra gör heller ingenting för sig själv”. Att identifiera en kultur av empowerment kan leda till framgång i livet. Användning av teori gällande coping-metoder som inkluderar återskapande av sin identitet och uppfattningar om sitt egenvärde och empowerment. Att det finns en känsla eller atmosfär av att vara äkta och accepterad leder till känslan av empowerment. Upplevelse av glädje, empowerment och att man fått nya vänner och känslan av lättnad ansågs vara resultat av att man deltagit i en referensstödsgrupp. (Botha et al. 2014, Berrick et al., 2010, Duong et al., 2015, Wilenius et al. 2011, s.50-51, 66 & Tjersland et al 2011, s.208-209).

8.2 Deltagarnas negativa erfarenheter

Negativa erfarenheterna är i denna studie av ett mindre slag. Det var svårt att få fram negativa erfarenheter gällande själva delaktighet, referensstöd och empowerment. Respondent 1 samt respondent 2 lyfte båda fram tid aspekten i gruppen. Tiden tog ofta slut och detta är någonting som kan leda till att man inte känner sig delaktig i själva gruppen. Wilenius (2011, s.50-51) lyfter fram hur viktig dialog mellan människor är för att kunna skapa en förändring. Det är viktigt när man deltar i en dialog att man tar hänsyn till andra som talar och genom det låta dem bli delaktiga. Tar tiden då slut, så försvinner det möjligheten för en person att utföra dialog med andra och kan på så vis försvåra processen till förändring.

Respondent 1 och respondent 2 lyfter också fram i resultaten det som negativt att det oftast fattades någon av gruppmedlemmarna från mötena. Det kändes lite som att botten tappades om inte alla var på plats och det sågs som någonting som kan påverka hela gruppen. Tjerslands et al (2011, s.208-209) talar om hur viktigt sammanhållningen är i en grupp. Det är en viktig del för att gruppen skall åstadkomma utsatta mål. Det är någonting som leder till en positiv känsla i och kring gruppen och bidrar oftast till att man uppnår goda resultat med gruppen. Häggman-Laitia et al (2009) lyfter fram att positiv gruppanda leder till en allt djupare interaktion och uppmuntrar deltagarna att uttrycka sina känslor och åsikter. Atmosfären blir positiv igenom tillit mot varandra och erkännande. En sak som lyftes fram som väldigt viktigt var att alla hade möjligheten till att bli hörda och ha möjlighet till att delta i diskussionen och på sätt bidra till gruppen. Om tiden tar alltid eller oftast slut, så lider gruppen mera av det och också individen som hamnar i den situationen. Samma är det med gruppdeltagandet. Gruppen blir då lätt obalanserad på grund av att andra deltagare har skapat en atmosfär av tillit mot varandra och har gått vidare i processen, medan den som inte är där går miste av detta. Man kan bli lätt utanför om man inte deltar i gruppen. Att tiden tar slut och det fattas gruppmedlemmar försvårar processen att uppnå alla positiva erfarenheter som tagits upp tidigare i kapitlet.

9 DISKUSSION

I detta kapitel diskuteras mitt resultat och utvalda metod. Kapitlet börjar med att diskutera kring resultaten och resultatets trovärdighet och hur resultatet kan användas i framtiden eller i fortsatta studier eller grupper. Lyfter fram olika skeden gällande framförandet av resultatet och kritiskt granskar eget arbetssätt under studien.

9.1 Resultatdiskussion

Gällande resultat och vad jag fått fram gällande referensstödsgruppen Voimapiiri har överlag varit väldigt positiva erfarenheter. Det var någonting som förväntades också under studiens gång. Tidigare forskningen som tagits upp i studien stöder detta också. Där kom också fram mycket positiva erfarenheter gällande liknande verksamhet som just Voimapiiri. Forskning kring referensstöd är inte ingenting nytt, men det kom ändå fram att forskning eller information gällande just Voimapiiri var knapp och det fanns inte egentligen någon information att få tag på. Bakgrunds information angående Voimapiiri kom direkt från uppdragsgivaren Borgå stad. Därför ansåg jag personligen att studien var viktig och är glad och stolt över resultatet som framkommit.

Syfte med studien var att få fram föräldrarnas positiva och negativa erfarenheter om deltagandet i referensstödsgruppen Voimapiiri. För att få fram dem så ställdes en frågeställning gällande studien som var att få fram hurdana positiva och negativa erfarenheter har föräldrarna angående delaktighet, referensstöd och empowerment av referensstödsgrupp verksamhet? Som tidigare nämndes i kapitlet så kan jag vara glad över att jag uppnått positiva erfarenheter gällande referensstödsgruppen. De positiva erfarenheterna var en större andel av resultatet än vad de negativa var vilket var förväntat. Är också glad över att jag fått fram i resultaten också negativa erfarenheter. Det är dem som för verksamheten framåt. Gällande studiens frågeställning samt syfte var oroligheten över det negativa perspektivet ibland betydlig. Det framkom nästan inga negativa erfarenheter ur den tidigare forskningen och därför kändes det extra viktigt att få fram dem gällande denna studie och Voimapiiri. Negativa erfarenheterna kring tid aspekten, gruppmedlemmarnas frånvaro och att inte utföra överenskomna uppgifter är någonting som påverkar gruppens delaktighet, referensstöd och empowerment i en negativ bemärkelse. Som en av respondenterna

lyfte fram så försvinner botten av verksamheten. Studiens frågeställnings samt syfte besvaras i resultatet. Med hjälp av intervjuguidens frågor lyfter respondenterna fram åsikter, synpunkter samt känslor av delaktighet, referensstöd och empowerment i en positiv bemärkelse. Svaren är inte direkt att hen upplever delaktighet i gruppen. Utan genom att berätta om hur det var och kändes och vad man fick av gruppen kunde man hitta citat som besvarar studien syfte samt frågeställning. Tycker också att resultatet ur den negativa bemärkelsen är tillräcklig och tar upp viktiga synpunkter för fortsatt verksamhet och är betydande. I största allmänhet har deltagande föräldrar positiva erfarenheter gällande referensstödsgruppen Voimapiiri.

Att resultatet var så positivt gällande gruppverksamheten kan man alltid ställa frågan att varför den var så positiv? Jag tror att det beror på att deltagandet är frivilligt. Deltagaren har själv makt över sin situation i och med att man deltar i gruppen. Man får själv bestämma hur mycket man talar ut eller hur mycket man lyssnar, man har full bestämmelse rätt över sig själv inom gruppen. Det är ihop kopplat tror jag till det som tas upp i kapitel 5.3 gällande brukarmakt. Man har makt över sin egen situation och det tror jag också bidrog till det att Voimapiiri upplevdes positivt och betydande. Givetvis också att deltagande föräldrar var i liknande situationer och känslan av stark samhörighet fanns i gruppen. Man var inte ensam.

Resultatet framkom av utförda intervjuer som utfördes personligen hemma hos respondenterna. Som sagt så var det meningen att intervjua fyra stycken istället för två. Att det blev bara två stycken intervjuer kan också påverkat resultatet. Jag tror att i och med en större andel intervjuer så skulle de negativa erfarenheterna påverkats. Det är oftast så att man alltid ändå har någonting negativt att säga om man deltagit i någonting eller iallafall har man oftast förbättringsförslag. Fyra intervjuer skulle ha bidragit med mera resultat gällande den biten. Resultatet är ändå pålitligt och kommer direkt från respondenterna och är i detta läge den bästa källan att kunna få information gällande denna typ av verksamhet och personliga intervjuerna var verktyget som gav den. Resultatet är trovärdigt och pålitligt.

9.2 Metoddiskussion

Att i denna studie användes den kvalitativa metoden är i efterhand ett bra val. Utförande av personliga intervjuer och speciellt hemma hos respondenterna i en trygg och säker miljö anser jag gynnat denna studie i en positiv bemärkelse. Det har bidragit till en god faktagrund gällande presentation av resultat. Överlag är faktagrunden kring studien tillräcklig. Fakta som tagits upp i bakgrunden, erfarenheter gällande referensstöd inom gruppverksamhet (Tidigare forskning), gruppverksamhet med socialpedagogiskt syfte (Teoretiska referensramen) ger stöd åt varandra och förbinder varandra. Arbetet är uppbyggt på ett sätt så att den är lätt att förstå och man får en rik och god kunskap gällande vad studien handlar om. Användandet av en kvalitativ metod istället för att använda sig av en kvantitativ metod anser jag varit bra. Varför? I och med personliga intervjuer har jag fått ta del av en social interaktion hemma hos respondenterna var jag fått se och höra vad hen har att berätta. Upplevelsen har varit väldigt givande och man kom väldigt nära ämnet tack vare intervjun och man fick se kropp språk och hur personerna verkligen upplevde kring Voimapiiri. Användning av en kvantitativ metod ger inte möjlighet till detta. Genom användning av kvantitativ metod skulle möjligheten att nå en större andel respondenter varit möjligt, men samtidigt kan det utelämnas viktig och givande information av verksamheten om det svaras på en enkät och personligheten försvinner.

Under intervjuerna användes Finska som språk. Det ansågs vara ett bättre alternativ för att deltagande föräldrar har finskan som ett starkare språk. Att utföra intervjuerna på eget modersmål gynnar också själva resultatet av intervjusituationen och skapar mera fakta gällande ämnet. Valet av att inte översätta från finska till svenska är också viktigt. Att själv översätta citat kan orsaka feltolkning och fel översättning av viktiga begrepp. I själva sammanfattningen av resultatet har jag använt mig svenspråkiga ord som beskriver vad respondenterna påpekat ofta under intervjuerna och bidragit till svar på studiens syfte och frågeställning. Är i överlag nöjd med intervjuguiden. Användning av svåra ord och begrepp kanske orsakar en del missförstånd hos respondenterna och användning av ett mer dagligt språk i intervjuerna skulle eventuellt fått fram tydligare svar på frågorna. Att intervjuerna skickades i förväg var väldigt bra och respondenterna fick förbereda sig och gå igenom intervjun förs sig själv. Detta fick också positiv respons av respondenterna. Val av att använda innehållsanalys för att analysera arbetet anser varit ett bra metodval.

Att transkribera materialet var betydande för arbetet och viktigt för att få fram resultatet för arbetet. Det var lätt att plocka ut bra citat och kategorisera dem. Det hjälpte också till med att se hur ofta något ord eller tema lyftes fram.

Jag hoppas att denna studie kan bidra till att verksamhet som Voimapiiri synliggörs och visar hur viktig denna typ av verksamhet är. Studien visar att den har effekt och hjälper föräldrar i olika situationer framåt i livet. Borgå stad kan ha nytta av denna studie för att visa effekten av verksamheten och referensstödsgrupper är ett bra alternativ i arbetet med familjer i ett förebyggande syfte. Föräldrar får mycket positivt ut av det att man får tillsammans med andra dela sina erfarenheter vilket leder till att man orkar på ett annat sätt i vardagen när man får tala ut problem. Fortsatta studier kring ämnet behövs. Att få en bredare syn på verksamheten skulle gynna ännu mera detta genom en större andel respondents tankar kring Voimapiiri. Att studera skillnader på Voimapiiri samt någon liknanden verksamhet i andra kommuner skulle vara ett intressant perspektiv och se hur referensstödsgrupper skiljer på en nationell nivå. Finns det liknande erfarenheter där?

KÄLLOR

Askheim, Ole Petter & Starrin, Bengt. 2007, *Empowerment i teori och praktik*, Gleerups Utbildning AB, 234 s.

Barnskyddslagen 417/2007, Tillgänglig: <http://www.finlex.fi/sv/laki/alkup/2007/20070417>

Hämtad: 31.10.2017

Berrick, Jill D., Young, Elizabeth W., Cohen, Ed & Anthony, Elizabeth. 2010, *I am the face of success: peer mentors in child welfare*, Vol.16 nr. 2, s.179-191. Tillgänglig: Academic Search Elite. Hämtad: 25.10.2016

Botha, Elina, Kaunonen, Marja & Aho, Anna-Liisa. 2014, *Ryhmävertaistuki ja sen seuraukset : vanhempien kokemukset lapsen kuoleman jälkeen*, Vol.49 nr.4, s.283-298. Tillgänglig: ARTO-kotimainen artikkelitietokanta. Hämtad: 27.2.2017

Borgå stad, *Barnskydd*, Tillgänglig: <https://www.borga.fi/barnskydd>

Hämtad: 24.4.2017

Cederlund, Christer & Berglund, Stig-Arne. 2014, *Socialpedagogik : pedagogiskt socialt arbete*, Stockholm : Liber 2014, 183 s.

Day, C., Michelson, D., Thomson, D. 2014, *From parent to 'peer facilitator': a qualitative study of a peer-led parenting programme*, Vol.41 nr. 1, s.76-83. Tillgänglig: Academic Search Elite. Hämtad: 25.10.2016

Duong, Thuan M, Furrer & Carrie J, Rockhill, Anna. 2015, *Peer Mentoring in Child Welfare: A Motivational Framework*, Vol.91 nr. 5, s.125–144. Tillgänglig: Academic Search Elite. Hämtad: 25.10.2016

Etiska principer, *Forskningsetiska Delegationen*. Tillgänglig: <http://www.tenk.fi/sv/etik-provning-inom-humanvetenskaperna>

Hämtad: 15.2.2017

God vetenskaplig praxis. Tillgänglig: https://start.arcada.fi/sites/default/files/dokument/ovriga%20dokument/god_vetenskaplig_praxis_i_studier_vid_arcada_2014.pdf

Hämtad 15.2.2017

Lundman, Berit & Hällgren Graneheim, Ulla. 2012, Kvalitativ innehållsanalys. I: Gran-skär, Monica & Höglund-Nielsen, Birgitta, red. *Tillämpad kvalitativ forskning inom hälso- och sjukvården*, Lund: Studentlitteratur, s.187-201

Hietala, Outi & Rissanen, Päivi. 2015, *Opas kokemusasiatuntijatoiminnasta*, Unigrafia Oy, s.7, 25

Hultqvist, Sara & Salonen, Tapio. 2011, Brukardelaktighet i välfärdsstaten – retorik och praktik. I: Denvall, Verner, Heule, Cecilia & Kristiansen, Arne, red. *Social mobilisering – En utmaning för socialt arbete*, Gleerups Utbildning AB, s.47

Häggman-Laitila, Arja & Pietilä, Anna- Maija. 2009, *Preventive psychosocietal support groups: parents' criteria for good quality*, Vol.23 nr. 2, s.211-221. Tillgänglig: Academic Seach Elite. Hämtad: 27.2.2017

Hämäläinen, Juha. 2012, *Social Pedagogical Eyes in the Midst of diverse Understandings, Conceptualisations and Activities*, Tillgänglig: <http://www.internationaljournalofsocialpedagogy.com/index.php?journal=ijsp&page=article&op=view&path%5B%5D=7&path%5B%5D=6>

Hämtad: 23.2.2017

Immonen, Annika. 2017. *A Information om Voimapiiri* [e-post]. E-post meddelande. 3.3.2017

Immonen, Annika. 2017. B *Information om Voimapiiri* [e-post]. E-post meddelande. 10.2.2017

Jacobsen, Dag Ingvar. 2012, *Förståelse, beskrivning och förklaring*, 2:1 uppl., Studentlitteratur AB, Lund, 327 s.

Jaakkola, Joni Kristian. 2016, *Referensstödsgrupper i familjerarbete som stöd för familjer – en fallstudie*, Pro Gradu-avhandling. Tillgänglig: <https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/160130/Joni%20Jaakkola%20ProGradu.pdf?sequence=2>

Hämtad: 4.4.2017

Karlsson, Magnus & Börjeson, Martin. 2011, *Brukarmakt i teori och praktik*, Natur & Kultur, Stockholm, 164 s.

Kujala, Virpi. 2015, *VOIKUKKIA-toimivien käytäntöjen käsikirja*, s.19-21. Tillgänglig: <http://www.voikukkia.fi/images/VOIKUKKIA-kasikirja2015.pdf>

Hämtad: 25.10.2016

Madsen, Bent. 2006, *Socialpedagogik – Integration och inklusion i det moderna samhället*, 1:7 uppl., Studentlitteratur AB, Lund, 301 s.

Moen, Elisabeth. 2009, I: Dahlgren, L. & Sauer, L. *Att forska i socialt arbete – Utmaningar, förhållningssätt och metoder*, 1:1 uppl., Studentlitteratur, 298 s.

Mikkonen, Irja. 2011, *Vertaistuki osana sosiaalista vahvistamista*. I: Lundbom, Pia & Herranen, Jatta. *Sosiaalinen vahvistaminen kokemuksina ja käytänteinä*. Helsinki: Humanistinen ammattikorkeakoulu. Tillgänglig: <https://www.humak.fi/wp-content/uploads/2014/12/humak-sos-vahvistaminen-verkko.pdf>

Hämtad: 10.11.2017

Kuoppala, Tuula & Säkkinen, Salla. 2016, *Barnskydd 2015*, Tillgänglig: http://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/131625/Tr20_16.pdf?sequence=4

Hämtad: 8.2.2017

Lantz, Annika. 2013, *Intervjumetodik*, 3:1 uppl., Studentlitteratur AB, Lund, 173 s.

Mehtola, Sirkku. 2012, Vertaisuus ja osallisuus. I: Ojuri, Auli, red. *Vertaisryhmä. Käsi-
kirja, Vakivaltaa kokeneiden naisten osallisuuden ja voimaantumisen tukeminen*. Ensi- ja
turvakotienliitto, s.6-10

Nilsson, Björn & Waldemarson, Anna-Karin. 2007, *Kommunikation Samspel mellan
människor*, 3:11 uppl., Studentlitteratur AB, Lund, 169 s.

Nygren, Lennart. 2009, I: Dahlgren, L. & Sauer, L. *Att forska i socialt arbete – Utma-
ningar, förhållningssätt och metoder*, 1:1 uppl., Studentlitteratur, 298 s.

Nylund, Marianne. 2005, *Vertaisryhmät kokemusten ja tiedon jäsentäjinä*. I: Nylund, Mari-
anne & Yeung, Anne Birgitta, *Vapaaehtoistoiminta – Anti, Arvot ja osallisuus*. Tampere:
Vastapaino.

Laimio, Anne & Karnell, Sonja. 2010, *Vertaistoiminta – kokemuksellista vuorovaikutusta*. I:
Laatikainen, Tanja (toim.) *Vertaistuki kannattaa*. SOLVER palvelut Oy 2010. Tillgänglig:
http://www.kansalaisareena.fi/Vertaistoiminta_kannattaa.pdf
Hämtad: 10.11.2017

Kvale, Steinar & Brinkmann, Svend. 2009, *Den kvalitativa forskningsintervjun*, 2:5 uppl.,
Studentlitteratur AB, Lund, 370 s.

Raitanen, Tuija. 2008, *Menetyksistä mahdollisuuksiin perhehoitoa - lasten ja vanhem-
muuden tueksi*, PS-kustannus, 194s.

Rissanen, Päivi. 2015, *Kokemusasiatuntijuus*, Tillgänglig: [http://www.jul-
kari.fi/bitstream/handle/10024/130239/Kokemusasiatuntijuus.pdf?sequence=1](http://www.jul-kari.fi/bitstream/handle/10024/130239/Kokemusasiatuntijuus.pdf?sequence=1)
Hämtad: 16.2.2017

Räty, Tapio. 2015, *Lastensuojelulaki käytäntö ja soveltaminen*, 3 uppl., Bookwell Oy, Porvoo 2015, 702 s.

Rönning, Rolf. 2007, Brukarmedverkan och Empowerment. I: Askheim, Ole Petter & Starrin, Bengt, red. *Empowerment i teori och praktik*, Gleerups Utbildning AB, s.33-40.

Socialvårdslagen 30.12.2014/1301, Tillgänglig: <http://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2014/20141301>

Hämtad 31.10.2017

Sotkanet. 2017, *Tulostaulukko*, Tillgänglig: <https://www.sotkanet.fi/sotkanet/fi/taulukko?indicator=s84qiTe0ds4CAA==®ion=szZx-tjb1BAA=&year=sy4rsy7Q0zUEAA==&gender=t&drillTo=3697>

Hämtad: 15.11.2017

Taskinen, Sirpa. 2007, *Barnskyddslag (417/2007) : tillämpningsguide*, Helsingfors : Stakes 2007, 134 s.

Tjersland, Odd Arne, Engen, Gunnar & Jansen, Ulf. 2011, *Allianser – Värderingar, Teorier och metoder i socialt arbete*, 1:1 uppl., Studenlitteratur AB, Lund, 342 s.

Vertaistuki, THL, 2015. Tillgänglig: <https://www.thl.fi/fi/web/vammaispalvelujen-kasikirja/itsenaisen-elaman-tuki/vertaistuki>

Hämtad:7.3.2017

Zetterquist-Eriksson, Ulla & Ahrne, Göran. 2011, Att fråga folk, Intervjuer. I: Ahrne, Göran & Svensson, Peter, red. *Handbok i kvalitativa metoder*, Liber Ab, s.36 - 58

Wilenius-Rouvinen, Päivi, Kallio-Aalto, Ollonqvist-Koskinen, Pirjo & Nikula, Tuuli. 2011, *Tasa-arvo ja osallisuus väylä terveyteen*, Tillgänglig: http://www.soste.fi/media/pdf/julkaisut/tasa-arvo_ja_osallisuus_2012.pdf

Hämtad: 24.4.2017

BILAGOR

Bilaga 1

Intervjuguide

Frågor kring gruppen Voimapiiri

- Kertoisitteko lyhyesti muutamalla lauseella, mikä Voimapiiri on?
- Minkälaisia kokemuksia sinulla on koskien Voimapiiri ryhmää ja ylipäättänsä ryhmätyöskentelyä? Jos positiivisia tai negatiivisia, niin miksi?
- Tuntuuko sinusta, että siitä vertaistuesta mitä ryhmästä sai, on ollut apua näin jälkeinpäin katsottuna?
- Mikä sai sinut tulemaan mukaan ryhmään? Mitä kautta tulit tietoiseksi ryhmän olemassaolosta ja mahdollisuudesta liittyä siihen?
- Mitä itse odotitte ryhmältä, kun aloititte? Olitteko jännittynyt, odottavainen vai mitkä olivat päällimmäiset tunteet ryhmän alkaessa?
- Koitteko että ryhmässä oli vahva osallisuuden tunne? Jos oli, tai ei ollut, niin miksi näin oli?
- Onko teidän mielestä kaikki saanut mahdollisuuden tulla kuuluksi ryhmässä? Miten otitte kaikki huomioon ryhmässä?
- Kuinka yhteistyö ohjaajien, kokemusasiantuntijoiden, ja teidän välillä toimi? Osasivatko ohjaajat antaa osallistujille tilaa ja aikaa puhua? Ja osasivatko he johdattaa keskustelua tarvittaessa? ”Esim. ryhmässä on pitkään hiljaista”

- Voimaantuminen on ollut yksi ryhmän teemoista, kuinka mielestäsi voimaantumisesta on ollut sinulle hyötyä tai kuinka se on näkynyt ryhmässä, tai ylipäätään itsessäsi?
- Jos saisitte parantaa Voimapiiri toiminnassa jotakin, niin mikä tai mitkä asiat haluaisit parantaa?

Bilaga 2

Informaatiokirje

Hyvä haastatteluun osallistuva

Nimeni on Nicklas Edberg, ja opiskelen ammattikorkeakoulu Arcadassa neljättä vuotta sosionomiksi, ja valmistun joulukuussa. Kirjoitan opinnäytetyötä Voimapiiri ryhmästä ja työni on tilaustyö Porvoon kaupungilta. Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää vanhempien positiivisia, sekä negatiivisia kokemuksia koskien vertaistukea, osallisuutta ja voimaantumista Voimapiiri ryhmässä.

Toivomme, että olette halukkaita osallistumaan haastatteluun, jonka arvioimme kestävän noin tunnin (1h). Haastattelu järjestetään sovituksessa paikassa Porvoossa ja tullaan nauhoittamaan teidän luvallanne. Haastatteluun osallistuvat pysyvät anonyymeina. Haastattelun materiaali käytetään ainoastaan tähän opinnäytetyöhön ja materiaali tuhoetaan opinnäytetyön valmistuttua. Minulla on myös vaitiolovelvollisuus. Haastatteluun osallistuminen on täysin vapaaehtoista ja sen voi keskeyttää koska tahansa.

Kiitos etukäteen,

Ystävällisin terveisin,

Nicklas Edberg

s-posti Nicklas.edberg@arcada.fi

Ohjaaja:

Arla Cederberg

epost arla.cederberg@arcada.fi

Bilaga 3

Suostumus osallistumisesta haastatteluun

Annan suostumukseni osallistumisesta Nicklas Edbergin haastatteluun koskien Voimapiiriryhmää.

Olen tietoinen, että haastattelu nauhoitetaan ja materiaali hävitetään asianmukaisesti opinnäytetyön valmistuttua ja annan hyväksyntäni tähän. Työ toteutetaan niin, että minua ei voida siitä tunnistaa ja voin keskeyttää haastattelun, milloin tahansa. Olen myös tietoinen, että osallistuminen on vapaaehtoista.

Osallistun ja annan suostumukseni haastatteluun _____

En osallistu haastatteluun _____

Paikka ja aika _____

Nimi _____